

PEDAGÓGUSOK LAPJA

LXX. ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA
ÉS HÍRLEVELE – 2014. FEBRUÁR 10.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

2.

A Pedagógusok Szakszervezete

felhívása

a parlamenti választásokon induló valamennyi politikai párthoz

A Pedagógusok Szakszervezete azt kéri, hogy a pártok a 2014. április 6-i parlamenti választások kampánya során se direkt, se indirekt módon ne használják fel a nevelési-oktatási intézményeket, az ott lévő gyermekeket és alkalmazottakat!

A retorikájában egyre durvulóbb kampány nem mutat jó példát a gyermekeknek. Ők semmilyen módon nem lehetnek eszközei a pártok egymással folytatott küzdelmének!

Az intézményekben dolgozó alkalmazottak még közvetett módon sem kényszeríthetők színvallásra arról, hogy melyik pártot preferálják a választásokon. Minden magyar állampolgár legszemélyesebb magánügye annak eldöntése, ki melyik párt politikáját tartja a maga számára elfogadhatónak. A választás helye a szavazófülkékben van. Ezt egy demokráciában tiszteltben szokták tartani!

A Pedagógusok Szakszervezete felhívja a nevelési-oktatási intézményben dolgozók figyelmét arra, hogy a munkahely nem lehet színtere a politikai nézetek terjesztésének sem a kollégák, és főleg nem a gyermekek között!

A Pedagógusok Szakszervezete felhívja továbbá az alkalmazottak figyelmét arra is, hogy saját érdekükben a legmesszebbmenőkig tartózkodjanak minden olyan megnyilvánulástól, amely alkalmat adhat a munkáltatónak arra, hogy bármiféle retorzióval éljen!

Budapest, 2014. február 11.

PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE

A TARTALOMBÓL

Mit akarnak a pártok?

A Pedagógusok Szakszervezete fontosnak tartja, hogy tagjaival megismertesse a 2014. április 6-i országgyűlési választáson induló politikai pártok oktatási elképzeléseit. Ezért 2014. március 1-jén (szombaton) 10 órától oktatáspolitikai fórumot tart az Apáczai Kiadóban.

2

3

Mire jó a szakszervezet?

Beszámolta a kormánnyal kötött megállapodás, illetve a Kollektív szerződés megkötésének a pedagógusokra kiható jelentőségéről, és arról, hogy mindez milyen feladatokat ró a szakszervezeti vezetőkre.

4

Az oktatási rendszerben biztos lesz változás!

Ilyen értelemben az elmúlt négy évnek az oktatáspolitikában az az egyik legnagyobb eredménye, hogy azokkal a szörnyűségekkel, amit az oktatásban műveltek, sikerült a jobboldaltól a baloldal legszélső ágáig létrehozni egy egységfrontot, ami azt mondja: ezt nem akarjuk. Ebben kétharmados egységfront van. (Lengyel László)

8

Az oktatás az állam fogságában

Az Orbán-kormány az oktatás rendszerét államosította, annak érdekében, hogy az állam céljainak alárendelje. Az államosítás célja, hogy a gyermekek nevelésének irányítása az állam kezébe kerüljön. (Szűdi János)

10

Átvilágítás után a KLIK

A 60 oldalas jelentésben Szabó a KLIK gazdálkodását, szervezeti működését, külső-belső kommunikációját és informatikai beruházásait elemzte. A hibákért az esetek jó részénél személyesen Marekné Pintér Arankát tette felelőssé.

11

Jó napom volt. Megírom

Itt megismerkedhettem történelemtanár, illetve vegyészmérnök közmunkás kollégámmal. A tanári előtt a többórás csendes üldögélés során, miközben szemléltem a minket méretegető tanárok és diákok jövőjét, nagyon sok mindent megbeszélhettünk.

Pedagógusok karba fonva

A további feladatokról szólva kiemelte: hozzákezdenek az érettségi reformjához, amiben komoly szerepet szánnak a pedagóguskarnak is, a művészeti nevelés is napirenden van, és időszerte a kollégiumok helyzetének áttekintése.

12

13

Adalék egy történelemórához

Tekintvén, hogy minden szóbeli ellenkező kijelentések dacára a deportálások ezerszáma és lázas gyorsasággal folynak, bátorítok Főméltóságodtól lehetőleg levelem átadójával jószágos választást kérnem, hogy lehetséges-e az audienca és mikor? (Slachta Margit)

SZÍNVONAL ÉS NYUGALOM

A baloldali összefogás oktatási koncepciója

A baloldali ellenzék pártjai kormányra jutva azonnal visszaállítanák a 18 éves korig tartó tankötelezettséget és a tankönyvpiac korábbi rendjét. Erről az MSZP, az Együtt-PM szövetség és a Demokratikus Koalíció (DK) szakpolitikusai beszéltek január 23-án, amikor ismertették annak az intézkedéscsomagnak a részleteit, amelyet a kormányváltás után, még az őszi tanévkezdés előtt végrehajtanának.

Az MSZP-s *Hiller István* azt mondta: színvonal-emelkedést és nyugalmat szeretnének az Orbán-kormány által okozott káosz és fejetlenség helyett. Szerinte a *Hoffmann Rózsa* nevével fémjelzett oktatáspolitikát átgondolatlan döntések és csapnivaló kivitelezés jellemzi, középpontjában a gyermekek helyett az intézmények, az irányítás és az ellenőrzés áll.

Szelényi Zsuzsanna, az Együtt-PM politikusa elmondta: tervek között szerepel az igazgatói kinevezések központosításának megszüntetése, így ösztöl csakis az önkormányzatokkal, a pedagógusokkal és a szülőkkel egyeztetve lehetne kinevezni intézményvezetőket. Ezzel – folytatta – ismét „helyzetbe hoznák” a döntési jogköreiktől megfosztott igazgatókat. Emellett már a szeptemberi tanévkezdésre visszaállítanák a 18 éves korig tartó tankötelezettséget. A legfontosabbnak az alapkészségek, az írás, az értő olvasás, a matematika, a számítógépes ismeretek és az angol nyelvtudás elsajátítását tartják. A diákok a fennmaradó időben foglalkozhatnak mással szabadon választott formában. A kötelező hit- és erkölcstanoktatást megszüntetnék.

A baloldali összefogás visszaállítaná a tankönyvpiac korábbi rendjét. A szocialista *Kunhalmi Ágnes* ezt azzal indokolta, hogy a terjesztés államosítása miatt sok iskolába nem érkeztek meg időben a tankönyvek. Bírálta a tankönyvellátás állami feladattá alakítását is, amit uniformizálásként érzékelt. A kiadóknak azt üzent: a kormányváltás után újra szükség lesz a munkájukra. Az MSZP-s képviselő elmondta, azonnal megszüntetnék a Nemzeti Pedagógus Kart, amit a retorzió eszközeként nevezett.

Niedermüller Péter, a DK alelnöke közölte, hogy a kormányváltás után módosítanák a Nemzeti alaptantervet, száműzve belőle például *Wass Albertet* és *Nyíró Józsefet*, mondván, nem az alapműveltség, hanem a kormánypárti ideológia részei. Több időt biztosítanak az idegennyelv- és informatikaoktatásra, például az életvitellel összefüggő tantárgyak helyett, és bár fontosnak tartják a testnevelést is, az arányokat újragondolnák. A DK politikusa emellett valós érdekegyeztetést ígért a szakszervezeteknek és a szülői egyesületeknek.

Kérdésre válaszolva

Az ellenzéki politikusok azt is közölték, hogy közös felsőoktatási javaslatukat később ismertetik. *Niedermüller Péter* ugyanakkor egy kérdésre elmondta: az összefogáson belül a többségi vélemény a tandíjmentes felsőoktatás felé mutat, ezért a DK – korábbi tandíjpárti álláspontja helyett – a választási kampányban ezt képviseli.

Hiller István az MTI kérdésére azt mondta: az iskolák fenntartásával kapcsolatos kérdéseket hosszabb idő alatt, nem egy nyáron akarják rendezni. Véleményük szerint a Klebelsberg Intézményfenntartó Központra nincs szükség, de a járási, tanterületi szintet megtartanák. A baloldali összefogás pártjai megtartanák, de átalakítanák a pedagógus-életpályamodellt, és a bér-emelésre szánt pénzt jobban, a teljesítményt díjazva osztanák el.

Forrás: MTI

MIT AKARNAK A PÁRTOK?

Oktatáspolitikai fórumot rendez a PSZ

A Pedagógusok Szakszervezete fontosnak tartja, hogy tagjaival megismertesse a 2014. április 6-i országgyűlési választáson induló politikai pártok oktatási elképzeléseit. Ezért **2014. március 1-jén (szombaton) 10 órától** oktatáspolitikai fórumot tart az Apáczai Kiadóban (Budapest VIII. József krt. 63.), amelyen a pártok oktatáspolitikusai ismertethetik pártjuk elképzeléseit az oktatás jövőjéről.

A fórum arra is lehetőség, hogy kiderüljön, a pártok oktatáspolitikai elképzeléseibe hogyan épülnek be, beépülnek-e a PSZ elvárásai az oktatás jövőjéről. Ezeket az elvárásokat a PSZ XX. és XXI. Kongresszusa alakította ki, és az elfogadott határozatokat korábban már elküldte a politikai pártok elnökeinek, azért, hogy tájékozathassák a tagságukat róla. A PSZ meghívását elfogadó előadók 20 perces előadása után az elhangzottakkal kapcsolatban kérdések feltevésére, illetve az azokra adott válaszok meghallgatására nyílik lehetőség. A sajtónyilvános rendezvény interneten is követhető lesz, az elérhetőséget a Pedagógusok Szakszervezetének honlapján – www.pedagogusok.hu – a későbbiekben olvashatják.

A PSZ a fórumra várja a közoktatásban tevékenykedő társzakszervezetek vezetőit és tagjait is.

SZERESSÉK A MATEKOT!

A diákok természettudományos és matematikaeredményeinek javulása alapvető az ország jövője szempontjából – hangoztatta *Hoffmann Rózsa* köznevelési államtitkár a természettudományos tárgyakat népszerűsítő Geomatech programindító rendezvényén január 23-án. Kiemelte: ahhoz, hogy jól tanuljon egy diák, alapvető feltétel, hogy szeresse is, amit tanul. Szerinte a jó tanulmányi eredmények alapja a jó matematikatudás. E nélkül a természettudományok ismerete, elsajátítása is nehéz – jegyezte meg. Hangsúlyozta, ahhoz, hogy versenyképes legyen Magyarország ipara és az innováció is fejlődjön, szükséges, hogy az iskolákban a természettudományos és a matematikaoktatás eredményessége javuljon. Szólt arról is, hogy zajlik a természettudományos laboratóriumok kialakítása, amelyre jelentős forrásokat tudtak biztosítani a Széchenyi-terv keretében. Elmondta: a mostani program előnye, hogy tanár- és továbbképzéseket is kínál ezres nagyságrendben. *MTI*

OLVASD, ÉS ADD TOVÁBBI!

A Pedagógusok Lapja évi előfizetési díja **5 százalék áfával 4500 forint**. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek csekket postázunk.

Az egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) 120 000 forint, a féoldalas 60 000, a negyedoldalas 30 000 forint. Az apróhirdetés szavanként 60 forint. Minden egyes díjtételt 27 százalékos áfa terhel. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap 3. napja.

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Az OKÉT tevékenységében részt vevő

Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) hivatalos hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: **Millei Ilona**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Bécsi Erika**

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Telefon/fax: 322-8464

Levél cím: 1417 Budapest, Postafiók 11

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája
1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8453

Felelős kiadó: **Galló Istvánné elnök**

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: pedlap@pedagogusok.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 4500 Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

ELLENTMONDÁS A KÖZNEVELÉS RENDSZERÉBEN

PSZ: terjesszék ki a pótszabadságra jogosultak körét!

Levélben hívta fel a Pedagógusok Szakszervezete **Balog Zoltán** emberierőforrás-miniszter figyelmét arra, hogy a köznevelés rendszerében a nevelő- és oktatómunkát végzőket megillető pótszabadság kérdéskörében ellentmondásos helyzet alakult ki. **Galló Istvánné**, a PSZ elnöke kezdeményezte Balog Zoltánnál, hogy az említett kormányrendelet biztosítsa a pótszabadságot a köznevelés rendszerében foglalkoztatott valamennyi pedagógus részére, továbbá a gyógytornász munkakörben foglalkoztatottak részére.

Mint azt a PSZ kifejtette: ez arra vezethető vissza, hogy a pótszabadságra jogosultak körét egyrészt a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról rendelkező 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet 30. §-a, valamint a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CX. törvény 65. § (10) bekezdése szabályozza.

A kormányrendelet a nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott pedagógusok, óvoda- és iskolapszichológusok, valamint a pedagógiai asszisztensek, szabadidő-szervezők, gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelők, gyógy- és pszichopedagógiai asszisztensek és pszichopedagógusok részére biztosítja a nevelő- és

oktatómunkát végzőket megillető pótszabadságot. A nemzeti köznevelésről szóló törvény ezt a felsorolást intézménytípustól függetlenül kiterjesztette a pedagógiai asszisztensekre, a szabadidő-szervezőkre, a gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelőkre, a gyógy- és pszichopedagógiai asszisztensekre és a pszichopedagógusokra.

A PSZ szerint ebből a szabályozásból az következik, hogy a pedagógiai szakszolgálat intézményeiben foglalkoztatott gyógy- és pszichopedagógiai asszisztens jogosult a pótszabadságra, míg a pedagógiai szakszolgálat intézményeiben foglalkoztatott pedagógusok nem jogosultak. Ugyanakkor kimaradt a pedagógiai munkát segítő munkakörök felsorolásából a gyógytornász munkakör.

Galló Istvánné, a PSZ elnöke kezde-

ményezte Balog Zoltánnál, hogy az említett kormányrendelet biztosítsa a pótszabadságot a köznevelés rendszerében foglalkoztatott valamennyi pedagógus részére, továbbá a gyógytornász munkakörben foglalkoztatottak részére. A pótszabadság biztosításának nem lehet akadálya az a tény, hogy a pedagógiai szakszolgálat intézményeinek folyamatos a működése, hiszen ez nem új megoldás, a korábbi szabályozás alapján is meg kellett tervezni a gyermekek, a tanulók fogadását a nyári szünetben is. A munkaszervezés lehetővé tette, hogy az érintett dolgozók igénybe vegyék a pótszabadságot, mint ahogy megoldják ennek kivételét az óvodákban is, amelyekben egy hónap kivételével biztosítják a folyamatos nyitva tartást.

AZ OKTATÁS KÉT OLDALÁN

Elégedett államtitkár, elégedetlen tüntetők

Miközben a köznevelési államtitkár január 25-én délelőtt tartott sajtótájékoztatóján arról beszélt, hogy kiszámíthatóvá és biztonságossá vált a pedagógusok életpályája, és növekszik a pedagógushivatás iránti érdeklődés, a Facebookon a „Szabad Oktatásért” meghirdetett tüntetés résztvevői délutáni demonstrációjukra készülődtek, melyet „az elhamarkodott, átláthatatlan, sok szempontból káros” oktatási reformok ellen hirdettek. Ezek ellen a reformok ellen a Pedagógusok Szakszervezete három éve következetesen küzd. A demonstrációhoz azonban nemcsak ezért, hanem elsősorban a nevelési-oktatási munkát segítő, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak és a technikai dolgozók 20 százalékos béremelésének követeléséért csatlakozott a 28 szakszervezetet tömörítő Közdemosz tagjaként.

A tüntetés mintegy 600-800 résztvevője – köztük a PSZ képviselői – az idei első, nagyon kemény téli napon a Szabadság téren gyülekezett. Itt **Boross Péterné**, a Közdemosz képviselője arról beszélt: a kormány nem becsüli meg a közalkalmazottak munkáját, de senkit ne tévesszen meg a tiltakozás résztvevőinek száma, ennél sokkal többen értenek egyet a tüntetőkkal, „ez csupán a félelem csendje”. Hozzátette: kitartanak követelésük, a 20 százalékos béremelés mellett. A demonstráció résztvevői többek között megalapozott reformokat, a diákok számára szabad gondolkodásmódot, pénzt az oktatásba, tanszabadságot és a közalkalmazottak és a közszolgálati dolgozók bér- és munkakörülményeinek radikális javítását követelték.

A tüntetésről **Hoffmann Rózsa** egyébként úgy vélekedett: a szervezők egyértelműen politikai szándéka épülő, megalapozatlan követeléseket fogalmaztak meg.

MIRE JÓ A SZAKSZERVEZET?

A címben feltett kérdésre kereste a választ az a mintegy negyven pedagógus, aki január 27-én a PRIZMA Általános Iskolában a PSZ XIII. kerületi Óvodai Tagozatának titkára, **Pallaginé Streit Katalin** meghívására összegyűlt. A választ **Szabó Zsuzsa**, a Pedagógusok Szakszervezetének (PSZ) alelnöke adta meg. Röviden ismertette, mikor milyen szakszervezeti eszközökkel élt a PSZ, hogy minél hatékonyabban képviselhesse a pedagógusok érdekét. Beszámolt a kormánnyal kötött megállapodás, illetve a Kollektív Szerződés megkötésének a pedagógusokra kiható jelentőségéről, és arról, hogy mindez milyen feladatokat ró a szakszervezeti vezetőkre.

Bemutatta a PSZ honlapját, azokat a jóléti és az ingyenes jogi juttatásokat, melyeket a PSZ tagjai igénybe vehetnek. A PSZ alelnöke arról is beszélt, hogy a Pedagógusok Szakszervezete sikeres tárgyalásainak eredményeként a szakszervezeti vezetőknek milyen törvényi védelme, miféle kedvezményeik vannak, illetve melyek azok a jogosítványok, amelyekkel kollégáik érdekében eredményesen felléphetnek. Megjegyezte, a szakszervezeti legitimitást elsősorban a reprezentativitás biztosítja, vagyis csak akkor érvényesül, ha akár az intézményekben, akár a járáásokban, illetve a megyékben a dolgozók legalább 10 százaléka tagja a szervezetnek. Mint az köztudott, ma az oktatási szakszervezetek közül országosan egyedül a PSZ rendelkezik a reprezentativitással.

Mivel a jelenlevők többsége óvodapedagógus volt, elsősorban arra voltak kíváncsiak, miként lehetne a KSZ-t alkalmazni az önkormányzatokhoz tartozó óvodákra is. Válaszként elhangzott, a Kollektív szerződés átültethető, ebben a PSZ jogászai segítséget nyújtanak. Ám az abban foglaltaknak csak akkor lehet érvényt szerezni, ha a taglétszám megfelel a reprezentativitás szabályainak. A megoldás? Be kell lépni a Pedagógusok Szakszervezetébe!

Lengyel László: AZ OKTATÁSI RENDSZERBEN BIZTOS LESZ VÁLTOZÁS

A 2010-es választások óta eltelt három évben az Orbán-rendszer a mai Magyarországot térben a Balkánra, időben a '20-as-'30-as évekbe szorította vissza. Ennek három oka van: az alkotmányos berendezkedés féldemokratikus, egyközpontú rendszerré alakítása, az unortodox gazdaságpolitika miatt bekövetkezett leszakadás az európai, sőt most már a közép-európai vetélytársainktól is, és a társadalom széttartását, az ehhez kapcsolódó elszegényedést okozó társadalompolitika. Az, hogy így marad-e, vagy képesek leszünk a gazdasági válságra tudásrobbanással felelő Európával tartani, a választásokon dől majd el. Változás azonban egy területen, mégpedig az oktatási rendszerben mindenképpen lesz – mondja **Lengyel László**, a Pénzügykutató Zrt. elnöke. Az elmúlt három évben az ebben az ágazatban bevezetett „szörnyű intézkedések” hatására ugyanis a liberál-konzervatív jobboldaltól a baloldal legszélsőbb ágáig egy két-harmados egységfront jött létre, amelynek legfőbb mondandója: „Nem ezt akartuk!”

– **Összefoglalná, mi is történt Magyarországgal jogilag, gazdaságilag, politikailag 2010 óta?**

– Lényegében három területen következett be fordulat. Az első az alkotmányos berendezkedés megváltoztatása. A Fidesz egy új alaptörvényt és egy ehhez igazodó jogi rendszert hozott létre, amely megszüntette az alkotmányos ellensúlyok befolyását, és egy egyközpontú kormányzati rendszert épített ki, amelynek jogilag nincs ellensúlya. Ez a rendszer nagy brutalitással lebontotta a közigazgatás pozitív értelemben vett bürokratikus hatalmát, és nem a közigazgatáson keresztül, hanem néhány centralizált intézményben a számítógép mellett ülő pár megbízottal irányít. Vagyis nemcsak a politikai és jogi egyeztetés szűnt meg, hanem az a fajta hagyományos szakmai is, amely minisztériumok főosztályain folyt. A legjobb példa erre a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, amelyik egyetlen érdemi szakmai előterjesztést sem volt képes előállítani. Magyarországon ma az egy éjszaka alatt valamelyik ügyvédi iroda által megcsinált törvénytervezeteket többnyire a képviselők nyújtják be, így nem csoda, hogy azok nem is nagyon passzolnak egymáshoz. Az effajta működtetés következménye az, hogy ha az egyik kormány megbízott nem tetszik, akkor kineveznek egy másikat, aki megvizsgálja az előzőnek a működését, és ettől kezdve politikai döntés, melyiket rúgják ki. Ez zajlik éppen a Klebelsberg átvilágításánál is. Ezzel Magyarország jogi értelemben visszament egy olyan politikai rendszerbe, amely többnyire a Balkánon létezett. Ez egy féldemokratikus, egyközpontú, úgynevezett pretoriánus rendszer.

– **Melyik volt a második meghatározó fordulat?**

– A gazdaság. Az unortodoxnak nevezett gazdaságpolitika lényegében azzal próbálkozott, hogy a központi állam – elsősorban a nagy multinacionális, de a magyar szolgál-

tatóktól is – jövedelmeket csoportosítson át a maga javára, amivel az adósságot temperálhatja, és a költségvetési hiányt megpróbálja a 3 százalék alatt megtartani. Ehhez járult még az, hogy a nyugdíjpénztári pénzek elvételével lényegében felélte a fejlesztési forrásokat és a megtakarításokat. Magyarországon ennek következtében a fejlesztések és a beruházások elmaradtak, így a növekedési potenciálunk lement nullaközelire. Már nemcsak a nyugat-európai, de a közép-európai vetélytársainktól is lényegesen elmaradtunk. Sajnos mindez olyan társadalompolitikával párosult – és ez a harmadik radikális változtatás –, amelyben a Fidesz a középosztálynak tett ígérete ellenére lényegében a felső 20 százalék javára csoportosította át a jövedelmeket és vagyonokat, intézményes csatornákat teremtett arra, hogy a középosztálytól elszivattyúzott pénz felfelé menjen. A társadalom szegény rétegeivel szemben a legbrutálisabb megszorítást alkalmazzák, amit az 1930-as évek módszerével, a közmunkával próbálnak oldani. Vagyis a társadalom egy jelentős rétegét minimális pénzért behajszolják az egyébként értelmetlen közmunkába, sőt a tetejében olyan, szerintem egészen arcátlan dolgot is megteremtettek, hogy elbocsátanak embereket, és azután felveszik őket ugyanarra a tevékenységre közmunkába, negyedannyi pénzért, minden lényeges védelem nélkül. Így járt az oktatás területén a technikai személyzet, és csak idő kérdése, hogy a pedagógusok is ugyanebbe a kategóriába kerüljenek.

– **Már láttunk erre kísérletet...**

– Ezt én nem tudtam, de a lényeg, hogy egy munkasereget, egy tartalék hadsereget hoztak létre, ami borzasztó. Ez a munka-alapú társadalom.

– **Ennek a három radikális változtatásnak mi lesz a következménye?**

– Ez a három dolog, ami egyébként egymással szorosan összefüggő rendszert alkot,

teljes mértékben ellentmond a modernizáció, a felzárkózás, és ami ennél talán még súlyosabb, a humánus, emberi Magyarország kiépítésének. Drasztikusan megnőtt a társadalmi egyenlőtlenség. Lényegében széttart a magyar társadalom, az elszegényedés egyre nő. Jelenleg mi egy nem modern társadalom és gazdaság, illetve politika irányába tartunk.

– **Hogyan viselkedik ebben a helyzetben a társadalom?**

– Az elmúlt néhány évben messze jobban működött a vártnál. Kiderült, hogy a kisember nem Európa-ellenes, nem rasszista, egyáltalán nem következett be annak a folytatása, ami a 2006-os utcai harcoktól a 2008-as népszavazáson át a kétharmados győzelemig tartott, és ami akkor úgy látszott, hogy folytatódni fog. A társadalom mára csalódott lett, sőt azt látom, hogy a jobboldaliak sokkal inkább, mint a baloldaliak, mert nem ezt akarták, nem ezt várták. A politikai, a gazdasági és a szellemi elitünk, a vezető értelmiségünk viszont – nem először és nem utoljára – sajnos megint leszerpelt. Nézzük csak meg a diákmozgalmat, amely működött, de a felnőtt társadalom egy mondatot sem volt képes mondani nekik arról, hogy ha folytatják, mi következik majd. Most mégis mindenki a diákoknak tesz szemrehányást, hogy miért nem folytatták, amit elkezdtek. Látom azt is, hogy a társadalom megdermedt, de ezzel együtt mégis azt mondom, mozgósítható lenne. Vegyük példának a pedagógusokat. Azt hittem, hogy megvehető, megfélemlíthető. Most, hogy megpróbálták megvenni őket, és a megfélemlítésük is folyik, mégsem azt tapasztalom, hogy alapjában véve betörték volna őket a rendszerbe.

– **Mert a pedagógusok mindig abban bíznak, hogy becsukják az osztályajtót maguk mögött, és majd azt és úgy tanítanak, amit és ahogyan akarnak...**

(Folytatás az 5. oldalon)

Lengyel László: AZ OKTATÁSI RENDSZERBEN BIZTOS LESZ VÁLTOZÁS

(Folytatás a 4. oldalról)

– Mondok néhány tapasztalatot, ami az ajtó becsukásán túlmenően is az ellentétet mutatja. Engem nagyon meglepett, hogy az évnnyitókon az általános iskolától a középiskoláig drámai módon szinte mindenütt az hangzott el: a kormány összeesküdött ellenünk. Több száz szülő előtt sírva búcsúztatták el a nyugdíjazott pedagógusokat azzal, hogy a kormány sajnos a legjobb tanárainktól foszt meg minket. Szemtanúja voltam annak a II. kerület közepén az egyik iskolában – ami abszolút nem a baloldaliak iskolája –, hogy ezt a bejelentést, az elbúcsúztatott matematikatanárt üdvözlő zúgó taps és sírás fogadta. Másutt azt mondták el, hogy arra kaptak ígéretet, három első osztály fog nyílni, és most közölte a KLIK, hogy kettőt nyitnak, sajnos a két tanító nénit el kell bocsátani. Eddig 22 fős volt egy osztály, most 37 fős lesz. Tessék ehhez hozzászokni a szülőknél, viszontlátásra. Aztán jött a tankönyvmizéria, a béremelés, az óraszám-emelés. A pedagógusok pillanatok alatt kiszámolták, hogy át vannak verve, kiderült számukra, hogy semmi sem stimmel. Persze, lehajtják a fejüket, nem fognak zászlók alatt kivonulni az utcára, de hogy ez nem működik, és ez így nem megy, azt látják és tudják. Ezért azt gondolom, hogy ha lesz változás, az az oktatási rendszerben lesz! Mert ez az egyetlen terület, ahol azzal, hogy *Pokorni* és a jobbközép ott van, és világossá tette, hogy ott is marad, kiderült, hogy a jobboldalon belül van belső ellenzék az *Orbán-Hoffmann* párossal szemben. Ez azt jelenti, hogy a Fidesznek el kell gondolkoznia azon, hogyan fogják működtetni majd ezt az oktatási rendszert, hogyha nem lesz kétharmaduk, ha nem tudják minden reggel azt mondani, hogy hazaáruló, aki nem követi őket. Ilyen értelemben az elmúlt négy évnek az oktatáspolitikában az az egyik legnagyobb eredménye, hogy azokkal a szörnyűségekkel, amit az oktatásban műveltek, sikerült a jobboldaltól a baloldal legszélő ágáig létrehozni egy egységfrontot, ami azt mondja: ezt nem akarjuk. Ebben kétharmados egységfront van.

– **Gyakorlatilag most Magyarország ideológiai átnevelése következik?**

– Azt gondolom, hogy itt van néhány ideológiai feltételezés a vezetők fejében, mindekenélőtt valószínűleg Orbán Viktoréban. Az egyik ilyen, hogy azt véli, az európai vagy

nyugati típusú gazdaságnak, társadalomnak, politikának vége, és nekünk az ellenkezőjét célszerű tenni. Ez azt is jelenti, nem hisz abban, hogy Nyugat-Európa és Amerika a válságon túl tudna jutni, abban viszont igen, hogy Amerika és Nyugat-Európa meg fog bukni. Csakhogy az a probléma, hogy ez az ideológiai feltevés nem igazolódik! Az amerikaiak jönnek ki a válságból, a nyugat-európaiak, főleg Északnyugat-Európában elkezdtek kiemelni belőle. Ezekben az országokban fantasztikus modernizációs folyamat indult el a szolgáltatásokban, ami hihetetlenül más energiapolitikai, informatikai elképzeléseken alapul, és amelyet mi alulról nézünk, mert a technológiai robbanásnak ez a területe pont az, amit mi most épp lerombolunk. Itt ugyanis a tudás, az innováció robbanása megy végbe. Ebben a vonatkozásban minden át fog alakulni, már alakul, amit mi nem fogunk tudni követni, mert a magyar társadalommal azt akarják elhitetni, hogy a szolgáltatás másodrendű, hogy a tudás – amibe beleértik az oktatást is – másodrendű, és a munkaalapú társadalom a jövő. Ez egy kifutott értelmiségi- és szellemellenes felfogásban a kézi termelő, ipari termelői munkát érte a jövő munkájaként.

– **Mi lesz a következménye ennek?**

– Egy olyan világban, ahol az agrár-GDP a GDP-nek a 2 százalékát sem teszi ki, 14-15 százalék az ipari termelés, és a többi, az szolgáltatás, ott mi beszorulunk valami egészen más ipari és szolgáltatói környezetbe, egy más tudáskörnyezetbe. Az európai, amerikai, japán létforma helyett, amiben eddig a peremen benne voltunk, hirtelenjében ott találjuk majd magunkat az ukrán, macedón, nem tudom, milyen világban. Csak azért, mert nem csináljuk meg azokat a beruházásokat, amelyekből működne az egész, mert a felsőoktatásból és az egészségügyi szolgáltatásból kivonjuk a pénzt.

– **A nem beruházásos, pénzkivonós létformát már az ukránok sem fogadják el olyan lelkesen...**

– Azon is el kéne gondolkodni, vajon mi az oka annak, hogy Ukrajna polgárai ráébredtek arra, nem biztosan jó dolog Oroszországhoz kapcsolódni. Egyáltalán nem biztos, hogy atomerőművet kell építeni, egyáltalán nem bizonyos, hogy egy lefelé menő világ

kontinenséhez kell nekünk magunkat hozzákapcsolni.

– **És akkor nem beszéltünk az ideológiai átnevelésnek arról a részéről, ami Horthy-kultuszt hirdet, létrehozza az „új történelem-szemponút” Veritas Intézetet, a Szabadság téren olyan német megszállási emlékmű felállítását szorgalmazza, amely Magyarország felmentését szolgálja az alól a felelősség alól, amely történelmileg terheli...**

– Azt gondolom, eldöntötték, hogy egy olyan életformát és egy olyan életértékeszmét próbálnak beleplántálni a magyar társadalomba, konzervatív sőt szélső konzervatív reakciós módon, amely ma már lényegében tényleg kirívó. Ahelyett, hogy a társadalmat arra vennék rá, nézzen szembe saját történelmével, azzal foglalkozzon, hogy mi a jó és mi a rossz, milyen értékeket érdemes megőrizni, melyeket kell elvetni, a jelen hatalom olyan értékeket állít megőrzendőnek, amelyek bizonyosan ellentmondanak mindannak, amit a világ gondol. Ráadásul harciasan azt követeli, hogy a világ fogadja el Magyarország lejárt konzervértékeit.

– **Végül is miféle Magyarország épül itt?**

– Olyan, amelyik a sérelmeket, csapódásokat, nagyon súlyos belső traumákat bűnbakokra akarja hárítani. Ilyen bűnbak az Európai Unió, mert kizsákmányolnak, gyarmatosítanak minket, és különben is, Triantont is ők okozták. Aztán itt vannak a zsidók, ők tehetnek arról, hogy világ-összeesküvés van, a világ-összeesküvés részeként itt vannak a pénzintézetek, amelyek akár jók, akár nem, kirabolnak minket. De ezt mi nem hagyjuk, igazi magyar pénzintézet lesz, igazi magyar lesz minden, és miért ne állítanánk fel Gábrit arkangyalt, aki mindenképp előttről magyar volt, ha véletlenül nem tudná valaki! Ami az igazi tragédia: mindez sikerült elérni, hogy az oroszokon kívül nincs a világon olyan hatalom, amelyik támogatná Magyarországot, aki együtt érezne a magyaroknak ezen sérelmeivel. Azt az országot vitték bele ilyen helyzetbe, amelyik büszke volt, és büszke is lehetett márára, mert 1956-tal, 1968-as reformjával és az 1989-es rendszerváltásával európai feladatokat teljesített.

(Folytatás a 6. oldalon)

ÖNKRITIKA A KATEDRÁN

OH: nem szükséges külső segítség a pedagógusportfólióhoz

Az Oktatási Hivatal (OH) szerint a tanároknak nincs szükségük külső segítségre a pedagógusminősítésnél portfóliójuk összeállításához, a rendszer bevezetésekor minden információt és segítséget megad a szakértárca. Kerekes Balázs, az OH projektigazgatója sajnálatosnak nevezte, hogy ennek ellenére „megannyi téves, a valóságtól távol álló értesülés látott napvilágot”.

Az OH a 2012/2013-as tanévben kutatók közreműködésével kidolgozta a pedagógusminősítés eszközrendszerének alapjait. Az ágazat hazai és külföldi tapasztalatait egyaránt figyelembe vették és felhasználták, így a kompetenciaalapú értékelés illeszkedik a pedagógiai munka minősítésének legkorszerűbb nemzetközi gyakorlathoz. 2014 végéig több ezer próbaminősítést tart az OH, és ezek tapasztalatai, a résztvevők észrevételei és javaslatai alapján alakítják ki a szakértők a pedagógusminősítés végleges tartalmi elemeit, eszközeit és eljárásrendjét – mondta el január 20-án az MTI-nek Kerekes Balázs projektigazgató. Hangsúlyozta: a minősítési rendszer bevezetésénél az Emmi elsődleges szempontként fogalmazta meg a fokozatosságot, minden érintettnek elegendő időt biztosítva a felkészüléshez.

Első kör: 14 év gyakorlat és szakvizsga

A jogszabályoknak megfelelően első körben a legalább 14 év szakmai gyakorlattal és szakvizsgával rendelkező pedagógusoknak teszik lehetővé, hogy 2014. április 30-ig elkészítsék és feltöltsék portfóliójukat. Ez lehetőség, nem kötelezettség – emelte ki.

A minősítéshez 14 dokumentumot kell feltölteni. Aki ennek eleget tesz, az ideiglenesen a Pedagógus II. fokozatba kerül. A feltöltött portfóliók tartalmi értékelése zárólag fejlesztési célokat szolgál. A személyre szabott visszajelzések segítik a pedagógusok felkészülését a későbbi, teljes körű minősítésnél.

A portfólió elkészítéséhez nincs szükség

sok évvel ezelőtti óratervek, dokumentumok felkutatására, különleges informatikai felkészültségre. Az eljárás egyetlen olyan követelményt sem támaszt a pedagógusokkal szemben, amellyel eddigi pályájuk során ne találkoztak volna. Pályafutásukat egy három-öt oldalas önértékelés keretében kell bemutatniuk.

A lényeg a szakmai döntés indoklása

A portfólió egyes elemeihez kért önreflexiók lényege a pedagógus szakmai döntéseinek indoklása, az eredményesség ismeretében a döntések kritikus felülvizsgálata és a következtetések megfogalmazása, beépítése a napi gyakorlatba. Egy-egy rossz döntés és annak felismerése ugyanolyan értékes pedagógiai tapasztalat, mint a sikertörténet. Semmiképpen nem elvárás, hogy bárki valótlant állítson, jobb színben tüntesse fel magát. A minősítésnél a szakértők a pedagógus kompetenciáit értékelik, a portfólió csupán az értékelés egyik forrása és eszköze. Az eljárás része az óralátogatás tapasztalatainak megbeszélése, értékelése. A minősítési folyamat végén a portfólióvédés szakmai párbeszéd lesz a pedagógus és a minősítésben részt vevő szakértők között.

A dokumentumok abban az esetben adnak valós képet a tanár kompetenciáiról, ha azokat maga készítette. A szellemi alkotások felhasználására vonatkozó jogi és etikai szabályok betartásával mások által készített dokumentumok, óratervek, vázlatok, fotók is lehetnek a portfólióban, abban az esetben, ha azok az illető pedagógiai munkájának részét képezik.

A decemberben megjelent Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez című kiadvány közérthetően támogatja a pedagógusok, az intézményvezetők, és a minősítésben részt vevő szakértők munkáját. A kiadvány 2014 első negyedévében további egyedi tartalmakkal egészül ki.

Ötezer szakértőt is felkészítenek

A közelmúltban megjelentek olyan „magánkezdemenyvezések”, amelyek pénzért ajánlanak segítséget a portfólió összeállításához. Kerekes Balázs szerint semmi szükség arra, hogy a pedagógusok ezeket igénybe vegyék. A minősítési eljárást az OH teszteli és továbbfejleszti, az Emmi és háttérintézményei minden szükséges információt és támogatást megadnak a minősítéshez.

Az OH kiemelt figyelmet fordít a tanfelügyeleti és pedagógusminősítési szakértők képzésére is, még idén ötezer szakértőt készítenek fel. A pedagógusminősítés részleteiről a www.oktatas.hu oldalon vagy hírlevélből lehet értesülni. A hivatal külön email-címet működtet a minősítéssel kapcsolatos konkrét kérdésekre (minosites@oh.gov.hu).

Február 6-án az OH rendszerében megnyílt az az online felület, amelyre a szakvizsgázott, hivatásukat legalább 14 éve gyakorló pedagógusok április 30-ig feltölthetik portfóliójukat, ezek a tanárok egyszerűsített minősítési eljárással pedagógus II. fokozatba kerülhetnek 2015. január elsejétől. A feltételeknek megfelelő tanárok számára újabb béremelkedést jelent majd a pedagógus II. fokozatba kerülés jövő év január elsejétől.

Lengyel László: AZ OKTATÁSI RENDSZERBEN BIZTOS LESZ VÁLTOZÁS

(Folytatás az 5. oldalról)

Most meg felcsúti polgárokká tettük magunkat, akik a falu végéről ordítanak, hogy csak a mi sérelmünk számít, csak mi vagyunk, mert minket itt mindenki üldöz legalább egy évszázada, de igazán Mohács óta. Ez a lehető legrosszabb, ami történhetett, és azt kell mondanom, hogy a pedagógusok számára is egy megoldhatatlan dráma. Lényegében nemzeti bajainkat kell dicsőséggé előadni, és nemzeti dicsőségeinkről, például '89-ről árulásként kell beszélni. Mára sikerült azt is „elérni”, hogy egy holokauszt-évfordulóról is képtelenek rendesen megemlékezni. Nem azért, mert a kormány elszántan hülyeséget akar csinálni, hanem azért, mert a rendszer így van felépítve. Ha valaki lerombolja a demokráciát és a jogállamot, akkor ennek a kihatása óhatatlanul megvan az összes többi területre. Ennek a következményei beláthatatlanok, és mivel minden az utolsó szögig így működik,

ezért a szerencsétlen pedagógus azzal találja szembe magát, hogy a mindennapi életét úgy határozzák meg, hogy ahhoz neki bizonyosan ne legyen semmi köze. Tévedés azt hinni, hogy ez a rendszer nem fog behatolni az iskola falai közé, sőt az osztályterem ajtaját is berúgja előbb vagy utóbb. Az osztályteremben pedig a tanrend és a pedagógusra uszított tanfelügyelőn kívül megjelenik az a felfogás is, amit az '50-es években már láttunk, tapasztaltunk: a pedagógusnak rettegnie kell. Rettegnie kell attól, hogy nem kacsinthat össze a tanítványival, mert ha azon kívül, ami a tankönyvbe le van írva, amire a diákok a jegyüket kapják, elmondja a valóságot is, akkor a gyerekek vagy a szülők feljelentik. Rettegnie kell, hogy eltávolítják abból az iskolából, amelyikben 20-25-30 éve tanít, ha nem lesz hajlandó a 2 x 2 = 4 helyett 2 x 2 = 5-öt tanítani, még akkor sem, ha a pártközpont megmondta, hogy az igenis 5.

Millei Ilona

TÚL A PAPÍRALAPÚ NYELVÓRÁKON

Nyelvtudásért Egyesület: jó, ha korán kezdődik a nyelvtanulás, de fontos a folytathatóság is

A Nyelvtudásért Egyesület szerint jó, ha korán kezdődik a nyelvtanulás, de fontos a folytathatóság is – ezt az egyesület közölte a Nemzeti alaptantervről szóló kormányrendelet tervezett módosítását értékelve január 21-én.

Álláspontjuk szerint kedvező fejlemény, hogy a tervezet a korai nyelvtanítás megkezdésére már az általános iskola elsőtől harmadik osztályában lehetőséget kínál, ugyanakkor feltételeket is kíván szabni.

Az egyesület szakértői úgy látják, hogy a hat-tíz éves korosztályt olyan nyelvoktató tudja hatékonyan tanítani, aki az általános nyelvtanári képzettségen túl a speciálisan e korosztály oktatásának módszertanában is megfelelő jártasságot szerzett, továbbá ismeri az adott nyelv életkor-specifikus kultúráját is, és elsősorban nem „papíralapon” képzelel el a nyelvórát.

Az egyesület alapkövetelménynek tartja továbbá, hogy a korai nyelvtanítást bevezető intézményben vagy településen biztosítani kell a megkezdett idegen nyelv tanításának folytathatóságát, mégpedig a tanmenet szerint a harmadik évfolyam végére megcélzott tudásszinttől. Ha a tanulók ismét az alapkóktól kezdik „újratanulni” a már elsajátított nyelvi készségeket, az nemcsak a források rossz kihasználását jelenti, de az a diákok számára egyenesen demotiváló, sőt a tanulási pálya későbbi

szakaszaira nézve kifejezetten kontra-produktív lehet. A fentiek értelmében az egyesület a korai nyelvtanítás megkezdéséhez kapcsolódó feltételek kiegészítését, pontosítását tartja indokoltnak.

Kiemelték: a nyelvválasztékot – a helyi sajátosságok figyelembevételével – bővíteni kell. Az egyesület méltányolandó célként tartja az általános iskolai nyelvválaszték olyan racionalizálását, mely a későbbiek során biztosítja a nyelvtanulás folyamatosságát, ám a választható nyelvek (angol, német, francia vagy kínai) tervezetben szereplő korlátozását nem tartja célravezetőnek. Az egyesület szerint ahhoz, hogy a tanulók a közoktatásban eltöltött 10-13 év során valós igényeket kielégítő és jól hasznosuló oktatásban részesüljenek, a tanítható nyelvek választékát és az oktatás feltételeit a helyi viszonyok figyelembevételével kell települési, települési körzet szinten szabályozni.

A kormányzati tervezet szerint „a második idegen nyelv oktatása a hetedik évfolyamon kezdődhet”. A megfogalmazás azonban nem különbözteti meg az iskolatípusokat, holott az iskolatípusok között éppen a folyamatosság tervezé-

sében jelentősek a különbségek. Ezért az egyesület iskolatípusoknak megfelelően javasolja a második idegen nyelv bevezetésének szabályozását.

Az egyesület helyes lépésnek tartja, hogy a tanterv a középiskolákban minimálisan elérendő nyelvtudásszintet világosan és egységesen rögzíti, ez azonban nem vezethet az óraszámkereteket és a diákok valós fejlődési képességeit súlyosan alulbecslő, „egy helyben toporgó” oktatás szentesítéséhez.

Nemzetközi összehasonlítás alapján kijelenthető, hogy a hazai közoktatásban az idegen nyelvek elsajátítására fordított óraszámok kielégítő alapot adnak ahhoz, hogy a középiskola mindenütt lehetővé tegye a hatékony továbbtanuláshoz szükséges, B2-es szintű nyelvtudás elérését.

Rapid módosítások bevezetése helyett fel kell tártani a befektetett óraszámok jelenlegi, alacsony hasznosulásának valódi okait, és olyan tanmenetet és oktatási stratégiát kell kidolgozni, amelynek megfontolt bevezetésével a középiskolások tanulmányaik során legalább egy idegen nyelvből valósan elérhetik a B2 szintet.

MEGJELENT A NAT MÓDOSÍTÁSÁNAK TERVEZETE

Az első idegen nyelv oktatása legkésőbb az általános iskola negyedik évfolyamán kezdődik, de megfelelően képzett pedagógus esetén már elsőtől harmadik osztályban is elindulhat, második idegen nyelvet pedig hetedikétől tanulhatnak a diákok – egyebek között ezt tartalmazza a Nemzeti alaptanterv módosításának tervezete, amelyet a kormány.hu oldalon tettek közzé január 15-én.

A dokumentum (amelyet január 17-ig lehetett véleményezni) rögzíti, hogy amennyiben az elsőtől harmadik évfolyam idegen nyelv-oktatásában képzett pedagógus alkalmazása megoldható, és az iskola pedagógiai programja erre lehetőséget ad, az első idegen nyelv oktatása ezen évfolyamokon is megkezdhető.

Az első idegen nyelv megválasztásakor – amely az angol, német, francia, továbbá a kínai lehet – biztosítani kell, hogy azt a diákok felsőbb évfolyamokon is folyamatosan tanulhassák. A második idegen nyelv oktatása a hetedik évfolyamon kezdődhet.

A középiskolákban az érettségi idejére biztosítani kell az első idegen nyelv legalább B1 szintű (önálló nyelvhasználatra képes) elsajátítását. A középiskolákban második idegen nyelvként szabad választás szerint oktathatók a különböző nyelvek.

A módosítás emellett rögzíti a különböző műveltségterületek elvárásait is az elsőtől negyedik, az ötödiktől nyolcadik és a 9–12. évfolyamokra.

A tervezet kitér arra, hogy az iskolák a rendeletben foglaltak alapján 2014. március 31-éig vizsgálják felül pedagógiai programjukat. Az intézmények a 2014/2015-ös tanévben a felülvizsgált pedagógiai programjuk szerint kezdik meg a nevelő-oktató munkát.

Jelzésérték

Rovásírással büntettek

Csínytevésért rovásírást kellett gyakorolniuk másodikos kisdíjaknak az egyik pécsi iskolában. A szülők nehezen térnek magukhoz, az iskola vezetése leszögezte: egyetlen tanár „túlkapásáról” van szó. A megdöbbenés finom kifejezés – mondták az egyik pécsi kisfiú szülei, amikor szembe-sültek a büntetéssel.

Az affér délután keletkezett, amikor egy másodikos fiút azon kaptak, hogy társa kapucniját húzgálja – legalábbis az egyik résztvevő szerint.

Forrás: Pécsi Stop

Szüdi János

AZ OKTATÁS AZ ÁLLAM FOGSÁGÁBAN

A jól működő állam érdeke az olyan iskolarendszer működtetése, amely képes felkészíteni polgárait azokra a feladatokra, amelyekre szükség van ahhoz, hogy az ország megfelelő fejlődési pályára álljon, maradjon. A tanulás az egyén és a család érdeke is. A személyes boldogulás alapja a minél magasabb szintű végzettség megszerzése. Annál nagyobb a lehetősége a családi és az állami érdekek összeütközésének, minél szűkebb társadalmi közösség céljainak megvalósítását tűzi maga elé az állam.

Az Orbán-kormány az oktatás rendszerét államosította, annak érdekében, hogy az állam céljainak alárendelje. Az államosítás célja, hogy a gyermekek nevelésének irányítása az állam kezébe kerüljön. Az állam dönthessen arról, ki méltó arra, hogy bejusson a felsőoktatásba, ki tartozzon a középosztályhoz, a vezetői réteghez, kiből legyen segédmunkás. Az államosított rendszer nyújt lehetőséget ahhoz is, hogy az állam az általa fontosnak tartott ideológiát közvetlenül eljuttassa a célba, a gyermekekhez és rajtuk keresztül a szülőkhöz.

Míg a közoktatás rendszerében a feladatmegosztás elve érvényesült – az állam az ágazati irányítás keretében tartozó feladatokat látta el, a szolgáltatások megszervezése önkormányzati feladat volt, az iskolák nagyfokú önállósággal rendelkeztek –, addig a köznevelés rendszerében az állam átvette az oktatásszervezéssel, intézményfenntartással együtt járó feladatokat. Az állami ellátórendszer lehetőséget nyújt annak eldöntésére, hol működjön iskola, milyen szolgáltatásokat nyújtson, ki tanítson benne, mit és miből.

2013. január 1-jétől – az óvodák kivételével – valamennyi önkormányzati közoktatási intézmény állami fenntartásba került. A települési önkormányzatokat kizárták a köznevelés szervezésével összefüggő döntésekből. Az átvett intézmények – mint köznevelési intézmények – beolvadtak a Klebelsberg állami intézményfenntartó központba, a hivatal részévé váltak, irányításukat a hivatal elnöke látja el, aki gyakorolja a munkáltatói jogokat is a köznevelési intézményekben foglalkoztatottak felett. Az állami intézményfenntartó központ szervezeti egységeként működő köznevelési intézmények nem rendelkeznek polgári jogi értelemben vett jogi személyiséggel, nem köthetnek szerződést, nincs költségvetésük, nem gazdálkodhatnak. Az intézményvezető megbízását az oktatásért felelős minisztertől kapja, s a miniszter mentheti fel. Ez a függőségi kapcsolat a rendszer legfőbb biztosítéka.

Míg a közoktatásban az iskolák a Nemzeti alaptanterv alapján elkészítették helyi tantervüket, az új rendszerben kötelező számukra a miniszter által kiadott kerettan-

terv alkalmazása. Bár a köznevelési törvény szerint az iskolák szakmailag önállóak, valójában az időkeret 10 százaléka az, amellyel „szabadon” rendelkezhetnek. Míg a közoktatásban az iskolák feladata a kulcskompetenciák fejlesztése volt, és rájuk bízta, hogy a fejlesztési feladatokat milyen követelményekkel, milyen ütemezésben oldják meg, az új rendszerben minden tanulónak azonos időpontra teljesítenie kell az előírt követelményeket ahhoz, hogy továbbhaladhasson az iskolai évfolyamokon. A közoktatás rendszerében a „buktatás tilalma” az első három évfolyamon lehetővé tette a pedagógusnak, hogy felzárkóztassa azt a tanulót, aki lassabban tudott haladni. Az új rendszerben aki lemarad, az kimarad. Az iskola fenntartója kerettantervet nyújthat be az oktatásért felelős miniszternek jóváhagyás céljából. A miniszter mérlegelés alapján dönt. Ez az eljárás jó eszköz az „elit” iskolák kialakításához. Az elmúlt 20 évben a tankönyvkiadók és -forgalmazók az állam által meghatározott elvárások szerint, a pedagógusok választása alapján látták el az iskolákat tankönyvekkel. 2014. január 1-jétől a tankönyvek előállítását és az iskolákhoz történő eljuttatását az állam kizárólagos feladatává vált. Az állam döntheti el – minden korlátozás, minden egyeztetés nélkül –, hogy miből taníthatnak a pedagógusok, miből tanulhatnak a tanulók az iskolákban.

A pedagógiai-szakmai szolgáltatásoknak fontos szerepük van a szakmai információk, tapasztalatok összegyűjtésében, közvetítésében az intézmények, a pedagógusok részére. A köznevelés rendszerében ennek megszervezése állami monopóliummá vált. Van ugyan nem állami pedagógiai intézet, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat azonban az oktatásért felelős miniszter szakmai irányítása alá helyezték, amelynek tartalma nem szabályozott, biztosítva így módon a korlátlan állami beavatkozás lehetőségét. Az állami intézményfenntartó központ keretei között működő köznevelési intézmények pedig a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat csak az oktatásért felelős miniszter által kijelölt intézményben vehetik igénybe.

A közoktatásról szóló törvény a minőségbiztosítás rendszerének működtetésével teremtette meg a nevelő- és oktatómunka folyamatos ellenőrzésének és fejlesztésének szakmai feltételeit. Minden közoktatási intézmény meghatározta minőségpolitikáját, létrehozta minőségfejlesztési rendszerét. A nevelőtestület a szülői szervezet véleményének kikérésével évente értékelte a végzett munkát, s meghatározta a feladatokat. A helyi önkormányzati intézményfenntartók elkészítették minőségirányítási programjukat, amelyben meghatározták a fenntartói elvárásokat. Az országos minőségirányítás a közoktatás országos mérési-értékelési tevékenységére épült. A köznevelés rendszerében az állam kizárólagos feladata a köznevelési intézményekben folyó munka minőségének az állami ellenőrzés útján való biztosítása. Az oktatásért felelős miniszter működteti a tanfelügyeletet. A tanfelügyeleti ellenőrzés alapja a központi tanterv és a hozzá rendelt tankönyv.

2013. január 1-jén az állami és az önkormányzati köznevelési intézményekben dolgozó pedagógus – a törvény erejénél fogva – a Nemzeti Pedagógus Kar tagjává vált. A Nemzeti Pedagógus Kar bármely kérdésben javaslatot tehet az oktatásért felelős miniszternek, így az állam arra a véleményre „támaszkodhat”, amelyet az általa létrehozott köztestület ad.

A hatalom igényeit kiszolgáló rendszer működésének előfeltétele, hogy a pedagógusok kiszolgáltatott helyzetben legyenek. Ez meg is valósult. Az intézményrendszer átalakításának tisztázatlan kérdései, az államosítással együtt járó intézménybezárások, összevonások lehetősége, a munkaterhek növelése, a foglalkoztatás előfeltételeként kikötött minősítővizsga teljesítése, a munkaköri kötelezettségek bizonytalan törvényi megfogalmazása mind-mind magában rejtje a munkahely elvesztésének lehetőségét. Megváltozott a pedagógusok foglalkoztatási rendje. Heti 32 órát bent kell tartózkodniuk az iskolában, akár jut külön asztal és szék mindenkinek, akár nem. A 32 órából 26 tanítási óra, és efelett további eseti helyettesítés, tanulói felügyelet rendelkezhető el.

(Folytatás a 9. oldalon)

AZ OKTATÁS AZ ÁLLAM FOGSÁGÁBAN

(Folytatás a 8. oldalról)

Minél több tanítási órát tart egy pedagógus, annál kevesebb pedagógusra van szükség a rendszerben. Minél több tanítási órát tart egy pedagógus, annál kevesebb idő jut a heti 40 órából a felkészülésre, a gyermekekkel, a szülőkkel való kapcsolattartásra. 2013 szeptemberétől új pedagógusdíjazási rendszert vezettek be. Az új bérezési rendszer nem ismeri el a többletszakértelmet, az átlagon felüli munkateltjesítményt, a többlettanítást. A kötelező kari tagság alkalmas eszköz a pedagógusok megfélemlítésére. Abban az esetben ugyanis, ha az Etikai kódexben vagy az Alapszabályban foglaltakat megszegi, etikai vétséget követ el. Hogy ezekben a dokumentumokban mi lesz, az még nem ismert. A Nemzeti Pedagógus Kar 2014 első negyedévében fog megalakulni.

Az állam kivonja a szülő felügyelete alól a gyermeket. Míg a közoktatás rendszerében a gyermek az ötödik életévében kezdte az óvodát, a köznevelés rendszerében – 2014. szeptemberétől – hároméves korban kell beíratni a gyermeket. A közoktatás rendszerében a tanítás délelőttre esett, és a szülő kérelmére az iskola napközis foglalkozást biztosított a tanulóknak. A köznevelésről szóló törvény előírta, hogy az általános iskolának délután 16 óráig kell tanórai és egyéb foglalkozásokat tartani a tanulóknak. Minden kötelezettség alól felmentést lehet kérni, de nem szabályozottak azok a kritériumok, amelyek alapján a gyermek ügyében dönteni kell. A tankötelezettség idejét a tanuló 18. életévéről leszállították a tanuló 16. életévére. Ettől az időponttól kezdődően nincs olyan iskola, amelyik köteles lenne felvenni a tanulókat. Ha a tanuló a 15. életévének betöltéséig csak a hatodik évfolyamot fejezte be, csak kivételes esetekben járhat tovább az iskolába. A következő tanévet a Hídprogramban kezdheti meg, amelyben a szakképzéshez szükséges kompetenciákat fejlesztik. Nehezebbé vált a középiskolai felvételi, s kormányzati terv a középiskolába felvehető tanulói létszám csökkentése, a szakiskolákba járó tanulók számának növelése. A szakiskolában nem folyik felkészítés az általános műveltség körében, így nincs reális esély arra, hogy a tanuló a szakmai vizsgát követően a középiskolában folytassa a tanulmányait.

Az utcán cirkáló rendőr felhatalmazást kapott arra, hogy az igazgató elé állítsa a 14 évesnél fiatalabb tanulókat, ha nem tudja hitelt érdemlően igazolni, hogy tanítási időben jogszerűen tartózkodik az utcán. Az

iskolai fegyelem fenntartása érdekében, többnyire a szakiskolákba iskolarendőrként vezényelnek. Feladatai jogszabályban nem rendezettek, mégis szabálysértési hatóság vagy az ügyészség elé állíthatja a „társadalomra veszélyes”, köpködő, káromkodó vagy verekedő tanulókat. Az iskola igazgatója jelzi a gyermekvédelmi hatóságnak, ha igazolatlanul mulaszt a tanköteles tanuló. Ennek alapján az iskoláztatási támogatást megvonják a szülőtől és gyermekétől.

Az új pedagógiai követelményrendszer bevezetése, az évfolyamismétlés korlátozásának megszüntetése, a szöveges értékelés eltörlése mind-mind azzal a következménnyel jár, hogy az átlagosnál nehezebben haladó tanulóknál nagy esély van a lemaradásra, a leszakadásra, az iskolarendszertől való kiesésre. Megnőtték a tanulói munkaterhek, nemcsak azért, mert 16 óráig bent kell maradnia a tanulóknak az iskolában, hanem a kötelező tanórai foglalkozások heti idejének megemlékedése miatt is. Eddig például a hetedik-nyolcadik évfolyamon napi öt tanítási óránál nem lehetett több kötelező tanítási óra. A köznevelés rendszerében ezeken az évfolyamokon heti 31 az előírt óraszám. Ez

akkor is lényeges emelkedés, ha ebből heti öt testnevelési óra. A tanulók helyzetét nehezíti, hogy az iskola nem dolgozhat ki egyéni tanulási útvonalakat. Minden tanulóknak ugyanarra az időpontra ugyanazokat a követelményeket kell teljesítenie. A közoktatás rendszerében kizárás, illetve a tanév folytatásától való eltiltás fegyelmi büntetés a tankötelezettség ideje alatt nem volt kiszabható. A köznevelés rendszerében súlyos vagy ismétlődő fegyelem-

sértés esetén akár az első évfolyamról is ki lehet zárni a tanulókat.

Míg a közoktatás rendszerében az állami és a helyi önkormányzati közoktatási intézmények nem lehettek elkötelezettek egyetlen vallás vagy világnézet mellett sem, hitéleti kérdésekben nem foglaltak állást, a köznevelésről szóló törvény nem tartalmazza ezeket a rendelkezéseket. Így fordulhat elő, hogy az állami iskolák elsőől nyolcadik évfolyamán a tanulóknak – a szülők választása szerint – erkölcs-tanórán vagy hittanórán kell részt vennie. A szülői választás egyben nyilatkozat is arról, kötődik-e valamely valláshoz, vagy sem. Ez pedig sérti az alaptörvényt, amely szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy tartózkodjon vallási meggyőződésének nyilvánításától. A kötelező tanórai foglalkozások keretében megszervezett hittanórához kapcsolódva az állami iskola dokumentumaiban megjelennek azok az adatok, amelyek módot adnak előnyös vagy hátrányos megkülönböztetésre.

A közoktatás rendszerében az ellátórendszer finanszírozása megoszott az állami költségvetés és a helyi önkormányzatok között. Az állami költségvetés mintegy 600-700 milliárd forinttal járult hozzá a helyi önkormányzati feladatellátáshoz. A fenntartói feladatokat ellátó helyi önkormányzatoknak kellett hozzátenniük mintegy 150-200 milliárd forintot csak a bérek kifizetéséhez. Az államosítással az egész rendszer működtetéséhez szükséges, megközelítően ezermilliárd forint előteremtése az állam feladatává vált. Az államnak gondoskodnia kell az egész köznevelési rendszert kiszolgáló feladatok finanszírozásáról, például a vízgazdálkodásról is. A köznevelés rendszerének a sorsát, a foglalkoztatható pedagóguslétszám alakulását az fogja eldönteni, hogy a költségvetés milyen összeget tud előteremteni erre a célra. Teljesen bizonytalanná vált a nem állami intézmények finanszírozása is. Bár a köznevelésről szóló törvény szerint az állam az engedélyezett létszám béreit és közterheit bocsátja a fenntartók rendelkezésére, ehelyett a tényleges kiadásokat korántsem fedező átalányt fizetett ki.

Ki veszít azzal, hogy megszűnt a tanítás szabadsága, az intézménylétesítés szabadsága, a sokszínű intézményrendszer, hogy nő az iskolázatlanok, a munkaerőpiacon esélytelenek száma? Az ország! Mit veszít az ország? Csak a jövőjét!

(A cikk 2013. december 21-én megjelent a Népszavában)

ISMERETLEN MÉRETŰ LEHETŐSÉG

Marekné: átláthatóbb, hatékonyabb rendszer jött létre

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Klik) vezetője szerint a központ létrehozásával átláthatóbb, hatékonyabb, a közoktatás színvonalát növelő és esélyteremtő rendszer jött létre. Ami még hátravan, az a finomhangolás, a monitoringrendszer hatékony működtetése, esélyteremtő intézkedések. *Marekné Pintér Aranka* erről január 15-i évértékelő sajtótájékoztatóján beszélt.

Az elmúlt egy évet értékelve Marekné Pintér Aranka azt mondta, a Klik létrejötté 1990 óta ismeretlen méretű lehetőséget nyitott a magyar köznevelés súlyos, az önkormányzati rendszerből, a szétaprózottságból örökölt problémáinak megoldására. Kifejtette: a köznevelési intézmények fenntartói jogának átvétele a tanév rendjének megzavarása nélkül megtörtént, a béreket határidőben fizetik, és nem pazarló a rendszer.

Közfoglalkoztatottak segítene

Jelenleg a Klik fenntartásában lévő intézmények száma 2480, a feladatellátási helyekkel együtt 5975. A Klik emellett 2948 intézményt működtet. Jelezte: 605 intézményben született döntés az intézményvezetői pályázatokról, és mintegy 190 helyen dolgozik megbízott igazgató. Az új pályázatok kiírása megkezdődött, egy részüknél január végéig döntenek.

A Klik kevesebb létszámmal látja el feladatát, az állomány a korábbi 60 százaléka, határidőre és sikeresen lebonyolította a pedagógusok átsorolását az új előmeneteli rendszernek megfelelően. Ez több mint 105 ezer pedagógust érintett – tette hozzá. Megjegyezte: jelenleg a minimálbér-emelés miatti átsorolásokat végzik. Megkezdtek az igazgatói bérpótlékok differenciált rendszerének kialakítását is.

Az áttanításnak, az intézmények közötti áthelyezésnek köszönhetően pedagógusok elbocsátására nem került sor, a szakos ellátottság hiánya összességében harmadára

csökkent – ismertette. Marekné Pintér Aranka közlése szerint a nevelő-oktató munkát segítők létszáma nőtt, elősegítve a magasabb színvonalú feladatellátást. Az intézmények adminisztrációs feladatainak ellátását közfoglalkoztatottak segítik, számuk a tanév kezdete óta 7534 főre nőtt.

Kincstári Kártyarendszer

Az eredmények között a szakmai biztonságot emelte ki, a 198 tankerületben szakmai támogatást adnak, ami a tanügyigazgatás területén óriási előrelépést jelent. A finanszírozás biztonsága nem függ az önkormányzat aktuális anyagi helyzetétől, a működés alapfeltételei biztosítottak. Az intézmények gazdálkodása egyszerűsödött, a beszerzéseket és elszámolásokat a tankerület végzi, ezzel az igazgatók a pénzügyi-gazdálkodási terhektől megszabadultak. A tankerületekben bevezették a készpénz-helyettesítő Kincstári Kártyarendszert és ellátmányt – tette hozzá.

Tavaly a Klik működésébe tartozó iskoláknál 121 intézményben az élet- és balesetveszély elhárításának feladatait is elvégezték, javultak a technikai feltételek, az évek óta elmaradt karbantartási, javítási munkák hatékonyabban valósulnak meg. A központ 94 iskolabusz-szerződést vett át az önkormányzatoktól, a mostani tanévben eddig 197 szerződése van.

A hazai támogatások keretében 2013-ban eddig több mint 20 támogatási program keretében 6,6 milliárd forintos támogatásban részesültek a központ intézményei.

A Klik önálló kedvezményezett uniós projektjeinek a száma több mint ezer, ezek támogatási összege 34,6 milliárd forint, amelyből több mint 16,6 milliárd kifizetése történt meg.

Összel Gáborján, Medgyesbodzásán, Nyírderszen, Mezőkomáromban, Nárán újranyíltak a kisiskolák, és országosan 74 intézményben indult el a Köznevelési Hídprogram – említett egy másik eredményt.

Felmérték, hol lesz kevesebb gyermek

Az elnök a jövőbeni tervekről elmondta: a szervezet működésének finomhangolása zajlik, szükséges a helyi tanügyigazgatás további szakmai fejlesztése, a továbbképzési rendszer modernizálása.

El kívánják érni, hogy a beszerzésekhez kapcsolódó szerződések „ne csússzanak fel” a központba. A héten kapják meg a gazdálkodási keretüket a tankerületek, amit a költségvetési törvény alapján létszám- és feladatarányosan határoznak meg – jelezte. A Pedagógusok Lapja kérdésére elmondta, jelenleg öt olyan tankerület van, ahol az önkormányzat által biztosított helyen nem férnek el, és az informatikai háttér nem megfelelő.

A „tényalapú beavatkozást” szeretnék megerősíteni, az országos kompetenciamérési eredmények alapján megnézik majd, hogy mely intézményeknek kell segítséget nyújtani. Szükséges a tanügyi rendszer további fejlesztése, a monitoringrendszer további működtetése is – jelezte Marekné Pintér Aranka.

MTI-PL

ÁTVILÁGÍTÁS UTÁN A KLIK

Hibás gazdasági döntések, valótlanságok állítása, rossz vezetési stílus és a jobbító javaslatok figyelmen kívül hagyása – sok egyéb mellett ezeket a megállapításokat írta le a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Klik) elnökének, *Marekné Pintér Arának* a tevékenységéről *Szabó Balázs* miniszteri biztos, miután hetekig vizsgálta az államosított közoktatás legfőbb irányító szervét – írta január 27-én az Index.

Szabó Balázs, a Magyar Közút Zrt. korábbi informatikai igazgatója tavaly szeptemberben kapott megbízást, hogy tekintse át a Klik eddigi tevékenységét. Az Index megszerezte a munkája eredményeit összegző jelentést.

A 60 oldalas jelentésben Szabó a Klik gazdálkodását, szervezeti működését, külső-belső kommunikációját és informatikai beruházásait elemezte. A hibákért az esetek jó részénél személyesen Marekné Pintér Arankát tette felelőssé – írja a lap. A miniszteri biztos szerint a Klik elnöke „nem képes hatékonyan működtetni a szervezetet”, sikerült olyan helyzetet teremtenie, hogy egy évvel az indulás után az öt legfontosabb főosztály élén személyi változások várhatók.

A jelentés személyesen az elnököt hibáztatja a 2013-as gazdálkodás szakszerűtlenségéért és a szervezet 2014-es költségve-

tésébe kódolt, az év végére akár 50 milliárdosra duzzadó hiányáért is. A belső vizsgálat feltárta, hogy az elszámolások is sokszor törvénytelenül, utólagos lepapírozással zajlottak. A tanulmány név nélkül ugyan, de Mareknét hibáztatja a Klik informatikai problémái miatt is, a miniszteri biztos szerint az elnök félretájékoztatta az irodaház kiválasztásával kapcsolatban is.

A Kliknél végzett vizsgálat célja a főbb problémakörök beazonosítása és a szükséges változtatások megfogalmazása volt – szögezte le Szabó Balázs, a Klik korábbi miniszteri biztos közleményében. „Javaslataimat a köznevelési államtitkárság folyamatosan megvizsgálta, ezek közül számosat beépített a Klik működésébe” – írta Szabó Balázs. Hozzátette: reményei szerint további kérdésekben pedig „folyamatban vannak javító célzatú intézkedések”.

Jakab Attila

JÓ NAPOM VOLT. MEGÍROM

A hétvége lázas izgalomban telt. Tudtam, hogy hétfőn nagy napra ébredek. Ugyanis bekerültem Pártunk és Kormányunk korszakalkotó, a munkanélküliségi és a foglalkoztatási statisztikákat így, a választási kampány idején, látványosan javítani hivatott téli közmunkaprogramjába. A Ceausescu-rendszerben szerzett tapasztalataim fényében sejtettem, hogy felemelő élményekben lesz részem.

Arra azonban álmomban sem mertem volna gondolni, hogy az orbáni nemzetstratégiában való részvételem mellett egyben arra is felszólítást kapok, hogy mindazt a jót, ami velem történik, meg is írom. Ki sem tudom tehát fejteni azt a mélységes hálát, amelyet *Kerényi Imre* miniszterelnöki megbízott iránt érzek. Ha nincs az ő lelkes és magasröptű felhívása sorvezetők írására, ez az írás biztosan nem születik meg. Ő azonban ráérzett arra, hogy ennek az országnak milyen nagy szüksége van megismerni mindazt a szépet és jót, ami a békemenetek élő istenének jóvoltából és atyai gondoskodásából a vele és a benne élő alattvalókkal történik.

Olyan ez, mint valami csoportterápia vagy tanúságtétel. Az ember lelke tele van lelkesedéssel, hálával, mert végre elmondhatja azt, amire a csoport tagjai oly epekedve várnak, hogy megerősödjének, viszáigazolva lássák önmagukat.

Hétfő reggel tehát ott álltunk, mintegy ötvenen, különböző végzettségekkel rendelkező diplomások a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ egyik budapesti tankerületi irodájának folyosóján, és szemléltük, amint érkeznek a dolgozók a hivatalukba. Mintegy éreztük azt az erőteljes pozitív kisugárzást, amely a hely és az alkalom együtteséből áradt. Annál is inkább, mivel egy idő elteltével a jövő-menő hivatalnokok felismerték, hogy egyetlen szék kevés ötven

embernek, és lázasan siettek összeszedni az irodák nélkülözhetőnek ítélt székeit, hogy a kormány közmunkásai kényelmesebben várakozhassanak. Mindenkit meghíletett a pillanat fennköltisége. Nyugodtan és fegyelmezetten várakozott arra, hogy sorra kerüljön az ügyintézésben, és megkapja a megbízási papírját, hogy utána jelentkezhesen a számára kijelölt oktatási intézményben.

Rám mosolygott a szerencse. Egy nagyon közeli gimnáziumba kerültem. Itt megismerkedhettem történelemtanár, illetve vegyészmérnök közmunkás kollégámmal. A tanári előtt a többórás csendes üldögélés során, miközben szemléltük a minket mérgető tanárok és diákok jövőjét-menését, nagyon sok mindent megbeszélhattunk. A nap végére még egy relatíve csendes helyet is sikerült találnunk magunknak a könyvtárban. Így legalább a tanároknak sem kellett folyamatosan azzal a valósággal szembesülniük, amiről esetleg nem akarnak tudomást venni. Arról nem is beszélve, hogy a középiskolás diákok, akik történetesen érettségi és pályaválasztás előtt állnak, még nem eléggé alkalmasak/érettek arra, hogy helyesen tudják értelmezni mindazt a pozitívumot és jövőbeni perspektívát, amit a diplomás közmunka kínál számukra (pl. szórólapok rendezése) a Vezérünk által elképzelt munka- és tudásalapú társadalomban. Övni kell őket az esetleges negatív kisugárzásoktól, nehogy elveszítsék hitüket abban a fé-

nyes jövőben, amely nekik készül – már amennyiben mégis a diploma, és nem a be-tanítottmunkás-lét mellett döntenek.

Mindent összegezve jó, élményekben és tapasztalatokban gazdag napom volt. Vettek lett volna, ha ezt elmulasztom megírni. A Nemzet és a Vezér talán meg sem bocsátja. Így azonban reménykedem abban, hogy országszerte a sok-sok tízezer diplomás közmunkás talán nagyobb örömmel megy majd nap mint nap munkába. Átérti az április 30-áig, vagyis a választások eredményhirdetéséig tartó helyzetének minden súlyát és felelősségét, és tevékenyen hozzájárul a centrális erőter pozitív energiáinak folyamatos megújulásához.

Jó napom volt. Megírtam. Köszönet érte *Balog Zoltán* lelkeskedő csúcsminiszternek, és a csúcskeresztény *Hoffmann Rózsa* államtitkár asszonynak.

(A szerk. megj.: Az egyháztörténész, katolikus teológus szerző életrajzából: PhD fokozatát a strasbourgi egyetemen szerezte „summa cum laude” minősítéssel. Három nyelven beszél. Tudományos előadásokat Hollandiában, Franciaországban, Svájcban, Olaszországban, Romániában, Lengyelországban, Ausztráliában tartott. Hosszú publikációs listájára érdemes egy pillantást vetni. 2012 júliusa óta regisztrált állásskereső.)

(A *Galamus* cikke 2014. január 16-án a Facebookon volt olvasható.)

Elhunyt Jancsó Miklós

Életének 93. évében, 2014. január 31-én elhunyt *Jancsó Miklós* kétszeres Kossuth-díjas, Balázs Béla-díjas filmrendező.

Vácon született, érettségi után a pécsi jogi egyetemre iratkozott be, de diplomát Kolozsváron szerzett 1944-ben. 1946-ban Budapestre költözött, és beiratkozott a Filmművészeti Főiskolára, ahol 1951-ben rendező szakos diplomát szerzett. A harangok Rómába mentek című első nagyjátékfilmjét 1958-ban 37 évesen készítette el. A külföldi kritikusok a „Szegénylegények” című filmjére figyeltek fel először. 1968-ban közel tíz évre Rómába költözött. Ebben az időben készítette „A pacifista”, a „Technika és rítus” és a „Róma visszaköveteli Cézárt” című alkotásait.

Jancsó Miklós nevéhez olyan világhírű filmek kötődnek még, mint az Oldás és kötés, a Csend és kiáltás, a Fényes szelek, az Égi bárány. Utolsó játékfilmjét, az Oda az igazságot a 2010-es Filmszemlén mutatták be, 2011-ben rendezőként közreműködött a Magyarország 2011 című szkeccsfilmben is. 1988 óta címzetes egyetemi tanár volt a Színház- és Filmművészeti Egyetemen. 1990 és 1992 között a Harvardon tanított.

Van már a tankönyvellátásért felelős miniszteri biztos

Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere *Hegedüs Istvánt* miniszteri biztossá nevezte ki, feladata a köznevelés tankönyvellátása és pedagóguskézikönyv-ellátása megszervezésének elősegítése – olvasható a Hivatalos Értesítőben.

A miniszteri biztos közreműködik a tankönyvfejlesztési terv elkészítésében és a miniszter által jóváhagyott tankönyvfejlesztési terv végrehajtásában, az állami tankönyvfejlesztésért és -kiadásért felelős szervnél és e tevékenységéhez szükséges szervezeti struktúra és szakmai feltételek kialakításában, valamint az állami tankönyvfejlesztésért és kiadásért felelős szerv és könyvtárellátó tevékenységének összehangolásában. Javaslatot tesz a tankönyvellátási szerződés jogszabályban nem szabályozott további tartalmi elemekre, valamint az állami tankönyvellátás rendjére vonatkozó szabályozás továbbfejlesztésére.

A miniszteri biztos megbízatása január 6-tól április 30-ig tart, helyettes államtitkári illetménynek megfelelő összegű díjazásra és juttatásokra jogosult.

Forrás: MTI

HÍVJUK HIVATÁSNAK!

Balog Zoltán: pedagógusok nélkül nincs jövője Magyarországnak

Pedagógusok, tanítók, és tanárok nélkül nincs jövője Magyarországnak, a magyar nemzetnek – mondta Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere a Klebelsberg-ösztöndíjak átadásán január 13-án. A szaktárca vezetője kiemelte: elhatározott céljuk a tanári, tanítói szakma megbecsülésének növelése. Szerinte ez ott kezdődik, hogy nem szakmának, hanem hivatásnak nevezzük.

Balog Zoltán arról is szólt, hogy az önbecsülés fontos eleme, hogy az ember bízhat a saját szakértelmében és a felsőoktatásban megszerzett tudásban, amire a későbbiekben építhet. Legalább ilyen fontos – folytatta –, hogy a pedagógusok a pályatársak szakértelmében is bízassanak.

A tanárképzés jelképe legyen az ösztöndíj

A tárca vezetője hangsúlyozta a tanárképzés megújításának fontosságát is. Szerinte a pedagógusdiploma ne csak ugródeszka legyen más karrierhez, ne csak a felnőtté válás késleltetése legyen – fogalmazta meg a miniszter. Hozzátette: fontos, hogy az intézményrendszeren belül biztosítsák a szakma minőségét és a megbecsülését, hogy ne kívülről mondják meg, ki a jó tanár és mi a jó teljesítmény. Erre szolgál a szakfelügyelet – mondta. Úgy vélte, a szigorú szakmai követelmények és az önálló gondolkodás egyáltalán nincsenek egymással ellentmondásban.

Felidézve az oktatási átalakításokat, az életpálya elindítását, Balog Zoltán hangsúlyozta: a munkának nincs vége. Az a küldetésük, hogy olyan utánpótlást biztosítsanak a tanári karnak, amely a jövőképet, a hivatás jelentőségét, az életpályát már látja maga előtt. Úgy vélte, az ösztöndíj végre hosszan tartó és elegendő anyagi háttérrel, biztonságot teremt a pedagógushallgatók tanulmányainak idejére. Az ösztöndíj a jövő pedagógustársadalmának az egyik alapja, a távlati cél pedig, hogy inspirálja a diákokat, és egyre népszerűbb legyen a pedagógusképzés. Az ösztöndíj legyen a jelképe a megújuló tanárképzésnek is – jelezte.

Az összeg csak az első két félévre jár

Elmondta: 2012-ben négy kémia tanárt, 16 fizika tanárt, 28 biológia és 53 matematika szakos tanárt vettek fel a két és fél éves, osztott rendszerű mesterképzésre. Tavaly osztatlan képzésben 108 kémia, 107 fizika,

168 biológia és 248 matematika szakos hallgató volt. Az osztatlan pedagógusképzésben részt vevő egyetemi és főiskolai hallgatók közül a havi 25, 50 és 75 ezer forintos ösztöndíjakban az 529 pályázó közül összesen 437-en részesülnek. Elbíráláskor a fő szempont a hiányszakok pedagógusigénye mellett a felvételi eredmény, a munkavállalási régió érintettsége és a szociális helyzet volt. 112 hallgató havonta 75 ezer, 293 diák 50 ezer és 32 hallgató 25 ezer forintot kaphat. Ez az összeg az első két félévre jár, utána a kreditindex alapján határozzák meg a juttatást. Ha valaki jól teljesít, tanulmányai teljes idejére megkaphatja az összesen 3,5 millió forintot. A juttatásokat, az első ösztöndíjakat visszamenőleg kapják meg a diákok.

Az ösztöndíjakat jelképező okleveleket a karok képviselőinek Balog Zoltán mellett Hoffmann Rózsa köznevelési és Klinghammer István felsőoktatási államtitkár adta át.

Forrás: MTI

PEDAGÓGUSOK KARBA FONVA

Hoffmann szerint a legfontosabb szabályokat megalkották az oktatás területén

A köznevelési államtitkár szerint az elmúlt három és fél évben a legfontosabb szabályokat sikerült megalkotni az oktatás területén. Erről Hoffmann Rózsa beszélt az Educatio nemzetközi oktatási szakkonferencián második napján, január 17-én. Felidézte, hogy 2010-ben, a kormányváltáskor nagyon sok problémát örökölt. Megengedhetetlen különbségek voltak az iskolák között a fenntartás, a szakmai irányítás tekintetében egyaránt. Jelezte, ezek mára szűnőben vannak.

Hoffmann Rózsa arról beszélt, a jelenlegi kormány arra az álláspont-ra helyezkedett, hogy az oktatás és a nevelés közszolgálat. A gyermekek, fiatalok fejlődésének előtérbe helyezése mellett a nevelés megerősítését, az egységes, magas színvonal biztosítását említette.

Megújított képzés alkalmassági vizsgával

A jelenlegi kormány intézkedései között felsorolta az új köznevelési törvény elfogadását, az új Nemzeti alaptanterv, a kerettantervek megalkotását. A mostani tanévtől elvárás, hogy az alaptantervet alaposan ismerjék a pedagógusok – jegyezte meg. Olyan tankönyvtörvényt alkottak, amely csökkenti a kiadványok számát, és aettekhez igazítja azokat, valamint jelentősen mérsékli az árakat. Kitért arra is, hogy idén 720 ezer gyermek kapott ingyenesen tankönyvet.

A legfontosabb feltétel ugyanakkor a kiválóan képzett, munkáját professzionálisan végző pedagógus – mutatott rá Hoffmann Rózsa, aki szólt arról, hogy megújították a pedagógusképzést, a kiválasztást alkalmassági vizsgával segítik, és egyéves gyakorlati idő kapcsolódik hozzá. Bevezették továbbá a Klebelsberg-ösztöndíjat az osztatlan képzésben részt vevő pedagógusoknak. Folyik a pedagóguskar alakuló közgyűlésének szervezése, megalakulása a tanév végére várható – jelezte.

Határozott kormányzati szándék, hogy a pedagógusok az egyik legmegbecsültebb társadalmi réteggé váljanak. Országos átlagban

eddig 50 ezer forintos nettó emelés valósult meg, ennek folytatása következik szeptemberben.

Kitért még arra, hogy hároméves kortól lesz kötelező óvodába járni 2015-től, addigra nem lesz probléma a gyermekek elhelyezésénél – ígérte. Szólt a mindennapos testnevelés bevezetéséről is, amelynek szavai szerint nagyon jó a társadalmi fogadtatása. Fontos változás az erkölcsstan, valamint a hit- és erkölcsstan bevezetése szeptembertől, s a nevelési célokat szolgálja a közösségi szolgálat – sorolta. Utóbbiról elmondta: a részleteket szabályozó kormányrendeleten most dolgoznak. A Klik belépésével az volt a cél, hogy az adminisztratív terhek nagy részét levegyék az intézmények válláról.

Idén beindul a tanfelügyeleti rendszer

Még idén elindul a szaktanácsadói rendszer, és beindul a tanfelügyelet is – közölte, és kitért arra, hogy a kompetenciaméréseket kiterjesztik a tartalom ellenőrzésére és az idegennyelv-tudásra is.

Összesen mintegy 120 jogszabályt alkottak a három és fél alatt – vont mérleget a köznevelési államtitkár, aki szerint a legfontosabb szabályokat sikerült megalkotni.

A további feladatokról szólva kiemelte: a hozzákezdnek az érettségi reformjához, amiben komoly szerepet szánnak a pedagógusoknak is, a művészeti nevelés is napirenden van, és időszerű a kollégiumok helyzetének áttekintése.

Forrás: MTI

ADALÉK EGY TÖRTÉNELEMÓRÁHOZ

Slachta Margit, a Szociális Testvérek szerzetesrend vezetője levele Horthy Miklósnéhoz a kárpátaljai deportálásokról

Főméltóságú Asszonyom!

(...) Egy kis társasággal felutaztam Kőrösmezőre, illetőleg Havasaljára és egyes más községekbe, ahonnan mostanában az internálások, összeterelések és kiutasítások történnek.

A központi írott, méltányos és érthető rendeletekkel ellentétben, kusza és embertelen intézkedéseket láttunk. – Láttunk állampolgársági okiratukat kezükben tartó embereket, félkarú hadirokkantokat, alig csoszogó aggastyánokat, kanyarós kisgyermeket kétnapi utaztatás után órákon keresztül a tömeggel esőben a nyílt teherkocsin való továbbszállításra várni. Láttuk ezen szerencsétlenek gúnyolására felállított akasztófát az állomáson a rajta lógó varjúval, Karácsonyfalván a beszögezett ablakú néptelen házakat, mert lakóikat éjjel vagy hajnalban vitték el, a ricsei női koncentrációs tábor, családtagjaikat pedig Garanyban, láttam a hosszú vagonsort, melyben a szerencsétleneket odaszállították, és közülük 24 vagon embert visszaküldtek, láttam Száldoboson, hogyan rakják teherkocsira a falu bárméskodása mellett szuronyos katonák és csendőrök őrködése mellett az embereket, amikor az akció beosztására már kiment a rendelet, láttam Putnokról egy csoportot, kiknek iratait a

szolgabíróság beszedte, visszatartotta, és tulajdonosait elszállíttatta stb. stb.

Nekem az ügynek mindig csak fele az, hogy minden ember Isten gyermeke, tehát igazságtalanul és kegyetlenül senkivel sem lehet bánni. – A másik fele annak átlátása, hogy mi lesz velünk, ha az ország lecsúszik a jogelvek alapjáról, és mind mélyebben és mélyebben csúszik a demoralizációba, a csendes anarchiába. S ami ma csendes, milyen rombolásban fog kitörni később, főleg ínség idejében, ha már nem lesz zsidó, akin megszokta, hogy az ökök és erőszak a törvény.

Ezért bátorkodom újra audienciát kérni, most már saját tapasztalataim alapján, kérem, hogy nemcsak főméltóságú Asszonyomnak, de a Kormányzó őfőméltóságának is elmondhassam az ügyeket, és kérjem intézkedését. Teljes bizalommal mondom, azért kérem a meghallgatást Főméltóságtoktól, mert a felelős fő intézkedők vagy elmennek „szabadságra”, ha valamilyen intézkedést tettek, vagy valami történik, amiben intézkedniük kellene, vagy nem adnak lehetőséget az ügyek elmondására, vagy a tények megcáfolják szavaik hitelét.

(...) Tekintvén, hogy minden szóbeli ellenkező kijelentések dacára a deportálások ezerszámra és lázas gyorsasággal folynak, bátorkodom Főméltóságodtól lehetőleg levelem átadójával jószágos választást kérnem,

hogy lehetséges-e az audiencia és mikor? (...)

Budapest, 1941. augusztus 13.

*Főméltóságodnak mély tisztelettel,
Slachta Margit*

Ismeretlen deportált iskolás fiú levelezőlapja

Drágáim!
Utolsó levelem.

Mi itt vagyunk a Dnyeszter partján. Anyu meg Lili mindenképpen meg akar halni. Én nem is tudom, hogy mit csináljak, vagy haljak én is meg, vagy nem. Anyu semmiképpen nem akar továbbmenni. Ha Anyu nem fog eljönni, akkor én is meghalok. Felejtetek el minket. Elmegyünk nagyon messze, ahol már sohasem fogunk találkozni. Nincs már mit írni nekem. Csókolak benneteket és legyetek boldogok. Isten veletek!

(1941. augusztus–szeptember)

*Csókol benneteket
Artúr*

(Talált levelek egy „idegenrendészeti eljárásról” – ezzel a felütéssel posztolt két, 1941-ben kelt levelet Nyáry Krisztián író a Facebookon január 24-én.)

JÓ SZERENCSE!

Megrendítő és felemelő volt a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ) demonstrációján részt venni január 29-én az Emberi Erőforrások Minisztériuma előtt. A magyar és a bányászhimnusz keretében foglalt demonstráció helyreállt a világ rendje: az igazság szíven ütött, az igazságtalanság fájt.

Rabi Ferenc, a BDSZ elnöke tartózkodott a szóvirágoktól, eseteket sorolt, amelyekből kiderült, szerzett jogaitól fosztotta meg a bányászokat a hatalom. Elmondta, a tárca képviselői többször ígértek megoldást a bányászok nyugdíjproblémáira, de az soha nem született meg. Hozzátette, arra is volt példa, hogy a bíróság által megítélt járandóságot vették el a bányásztól. A BDSZ elnöke a jelenlevőket emlékeztette a szociális biztonságot garantáló alaptörvényre, és az Ab korábbi határozatára, amely megtiltotta a szerzett jogok elvételét.

A szavak keményen koppantak a minisztérium falán, hogy minden egyes felsorolt eset után felzúgjon a szolidaritás „Nem hagyjuk! Nem hagyjuk!” jelszava. A szolidaritásé, hisz sok bányász egyenesen a tárnából érkezett, hogy kiálljon társai elvesztett jogaiért. Az összetartás fontosságát hangsúlyozta *Pataky Péter*, a Magyar Szakszervezeti Szövetség elnöke is, amikor arról beszélt, hogy bár a bányászok elvesztett jogai miatt jöttek össze a jelenlevők, de ha a hatalom azokat egyetlen tollvonással elveheti, akkor „mindenki sorra kerülhet”. Leszögezte, tudja ezt a bányászokkal szolidáris szakszervezetek, az egy évvel ezelőtti bányásztüntetés után ezért jöttek el újra a rendezvényre. A tüntetésen részt vett a PSZ vezetősége is.

MIÉRT VAN A PACSIRTA RÁDIÓ A PSZ HONLAPJÁN?

Sokan emlékszünk még arra a hajdan volt Magyar Rádióra, amelyik profi módon, óraműpontossággal szolgálta a közönséget. Már ez sem volt kevés, de fő erénye mégiscsak az volt, hogy a legtöbb esetben megbízhattunk a tájékoztatás hitelességében. Sokan emlékszünk a Pacsirtának nevezett világevő rádióra is, az adásokat sokan hallgattuk ezen a készüléken.

Most, február 1-jén *Fodor János* ötlete alapján megkezdte adását az interneten a Pacsirta Rádió, hogy az április 6-ai parlamenti választások után be is fejezze. Adása a pacsirtaradio.hu oldalon mindennap hallható lesz reggel nyolctól este tízig. A pacsirtaradio.hu oldalra a PSZ honlapján (www.pedagogusok.hu) is rákattinthat, aki objektív tájékoztatást kíván hallani.

A Pacsirta Rádió nem kíván kampányolni senki mellett, elemző műsoraival, hétköznapijainkat boncolgató adásaival viszont hitelesen és objektíven kívánnak tájékoztatni. Mindezt a hajdani rádió neves műsorkészítői tájékoztatnak mint nap elénk. Hallhatjuk többek közt *Aczél Endrét, Benda Lászlót, Bakács Tibort, Kulcsár Istvánt, Kovalik Mártát, Szegvári Katalint, Majtényi Lászlót, Kovács Zoltánt, Sándor Szuszt, Gábor Györgyöt, Vágó Istvánt, Vágó György B. Andrást, Verebes Istvánt*. Arra is ösztönözni szeretnének, hogy április 6-án minél többen menjenek el szavazni. Állandó választási szakértőként *Tóth Zoltán* szól majd meg. Valamennyien tiszteletdíj nélkül vesznek részt a munkában.

CSÖKKEN AZ ÁLLAMI ÖSZTÖNDÍJRA PÁLYÁZÓ DIÁKOK SZÁMA

A felvételi előtt álló diákok 32 százaléka még most sem tudja, mire fog jelentkezni

A tavalyi 87 százalékról idén 79 százalékra csökkent azoknak a diákoknak az aránya, akik állami ösztöndíjas képzésre szeretnének jelentkezni. A felvételizők alig 23 százaléka készül legalább egy éve tudatosan a választott pályára, 43 százalékuk pedig tanulmányi idejének legalább egy részét külföldön szeretné folytatni, a diákok többsége továbbra is elsősorban a képzési terület elismertsége és a megszerezhető diploma munkaerő-piaci értéke alapján dönt, a hirdetések, reklámok befolyásolják őket a legkevésbé – többek között ezekre az eredményekre világított rá a Budapesti Gazdasági Főiskola Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállításán végzett kutatása.

A Budapesti Gazdasági Főiskola 518, az Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállításán részt vevő diák bevonásával készítette el idén második alkalommal kutatását, melynek célja, hogy feltérképezze, mikor és milyen preferenciák alapján választanak a felsőoktatási intézmények és szakok között a felvételi előtt álló diákok.

A BGF vizsgálata szerint a tavalyi 87 százalékról idén 79 százalékra csökkent azoknak a diákoknak az aránya, akik állami ösztöndíjas képzésre szeretnének jelentkezni. Ezzel párhuzamosan pedig a tavalyi 13 százalékról 19 százalékra nőtt az önköltséges képzést megjelölő felvételizők aránya. Alapképzésen a diákok 54 százaléka, felsőoktatási szakképzésen 25 százalék, míg szakirányú továbbképzésen, illetve mesterképzésen 8-8 százalék szeretne tanulni, a kiállításra kilátogató fiatalok 4 százaléka érdeklődött a doktori képzések iránt.

A diákok többsége elsősorban a képzési terület elismertsége (24 százalék) és a megszerezhető diploma munkaerő-piaci értéke (20 százalék) alapján dönt arról, melyik felsőoktatási intézményben szeretne továbbtanulni. Kismértékben segíti őket a választásban az intézmény hírneve és földrajzi elhelyezkedése (14-14 százalék), de a szülők, barátok véleménye (10 százalék), a felsőoktatási elemzések, statisztikák (8 százalék) és a tanárok (6 százalék) már alig befolyásolják

a diákokat döntéseikben. A hirdetések és reklámok pedig még ennél is kisebb mértékben (2 százalék) vannak rájuk hatással.

A felvételi előtt álló diákok 32 százaléka még nem döntött arról, melyik felsőoktatási képzésre adja be majd a jelentkezését, továbbá 28 százalékuk is csak nemrég jutott elhatározásra. Igazán tudatosnak a diákok alig 23 százaléka nevezhető, ők azok, akik már körülbelül egy éve meg tudták volna nevezni a kiválasztott szakot, míg néhány hónappal ezelőtt a megkérdezettek 14 százaléka döntött.

A diákok majdnem fele (43 százalék) tervez külföldi tanulmányokat, 17 százalék viszont biztos benne, hogy teljes tanulmányi idejét Magyarországon tölti, 35 százalék még nem határozott ebben a kérdésben. A külföldi utat tervező diákok 34 százaléka szakmai gyakorlatra, 25 százalék ösztöndíjjal, diákcsereprogrammal részképzésre utazna külföldre, 9 százalék a mesterképzését, 7 százalék pedig a teljes tanulmányi időt külföldön szeretné tölteni.

BOLDOGTALANSÁG

„Hol találjuk a világon a legjobb iskolákat – és a legboldogabb gyerekeket?” címmel közölt érdekes ábrát a buzzfeed.com. Az OECD-adatok alapján a magyar gyerekek igencsak aggasztó kategóriába kerültek.

A hároméves, 65 országra kiterjedt vizsgálat a „boldogságfaktort” a „Jól érzem magam az iskolában?” kérdésre adott válaszok alapján rangsorolta, a „jó iskola faktort” pedig a 15 éves gyerekek matematikai, természettudományos és szövegértési PISA-mérésen elért teljesítményei alapján képzett, kombinált érték alapján. Az eredmények erősen árnyalják a nemrégiben nyilvánosságra hozott PISA-vizsgálatok adatait. Azon ugyanis nagyon jó teljesítményt érnek el például a finn, észt, lengyel gyerekek, akik, mint kiderült, rosszul érzik magukat az iskolában. Ennek ellenkezője igaz Perura, Indonéziára, Kolumbiára vagy Albániára, ahol viszont jól érzik magukat a tanulók, de a teljesítményük csapnivaló.

A leginkább irigylésre méltó helyzetben a teljesítményt és boldogságot egyszerre vizsgáló adatok szerint a szingapúri, tajvani, hongkongi gyerekek vannak, Európából pedig a svájci, lichtensteini társaik. A legboldogtalanabb és legeredménytelenebb gyerekek Katarban, Argentínában, Cipruson, Görögországban élnek, de nem sokkal jobb a helyzet két szomszédunknál, Szlovákiában és Romániában sem. Ha csak az iskolában legboldogabb gyerekeket tekintjük, a listát Indonézia vezeti és Dél-Korea zárja, ha csak a tanulói teljesítményeket, akkor az élen Sanghaj, a lista végén Peru áll.

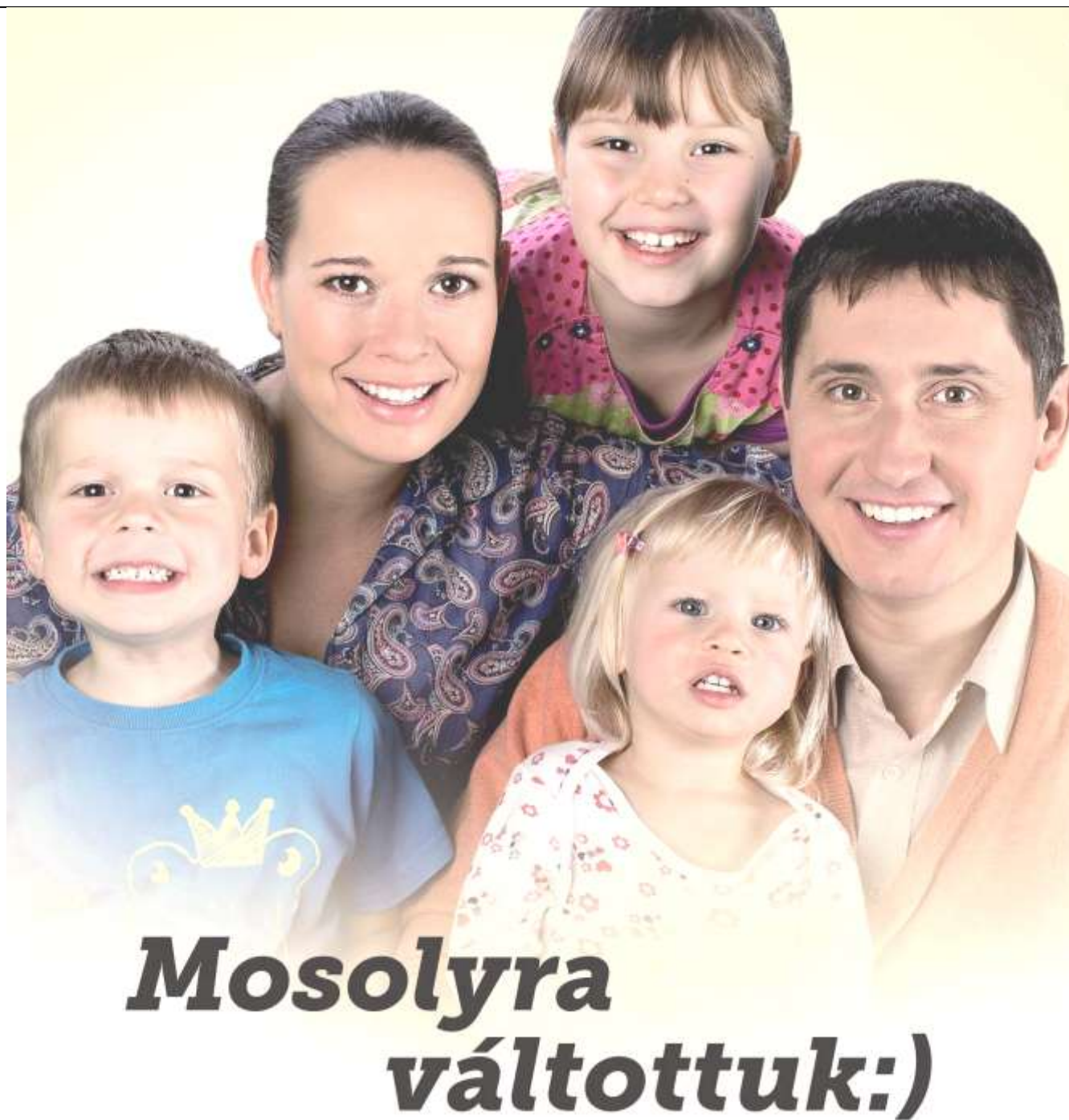
Nincsenek túl jó helyzetben a magyar diákok sem: abban a negyedben találjuk fiainkat és lányainkat, amely mindkét faktort tekintve átlag alatti. (A cikk január 17-én jelent meg a hvg.hu oldalon)

GYEREKEK A SZERELEMRŐL

Olasz pszichológusok egy csoportja gyerekeket kérdezett arról, mi is a szerelem. Négy és nyolc év közötti kiskorúaktól vártak választ az emberiséget leginkább foglalkoztató érzelmi kérdésre. A Valentin-nap hónapjában érdemes meghallgatni őket, meglepő véleményeket alkottak. Válaszaikból tallózunk.

- ♥ Szerelem az, amikor a városban ebédelsz, és egy tasak hasábburgonyát ajándékozol valakinek, anélkül, hogy elvárnád, ezt veled is valaki megtegye. (Gianluca, hatéves)
- ♥ Amikor nagyanyónak artritise volt, és nem tudta kilakozni a körmeit, nagyapó lakkozta ki neki, holott neki is artritise van. Ez a szerelem. (Rebecca, hatéves)
- ♥ Szerelem az, amikor a lány beparfümözi magát, a fiú pedig aftersévet használ, aztán közösen kimennek valahová, és szimatolják egymást. (Martina, ötéves)
- ♥ A szerelem az első dolog, amit érzel, ha jönnek a bajok. (Carlo, ötéves)
- ♥ Szerelem az, amikor valaki rosszat tesz veled, te pedig nagyon szomorú vagy, de nem kiabálsz, nehogy sírva fakaszd őt. (Susanna, ötéves)
- ♥ A szerelem az a dolog, amitől tudunk mosolyogni még akkor is, ha fáradtak vagyunk. (Tomasso, négyéves)
- ♥ Szerelem az, amikor anya kávéfőz apának, de még mielőtt odaadná, megkóstolja, hogy biztos legyen abban, hogy finom. (Daniele, hétféves)
- ♥ Nem kell mondanod, hogy szeretlek, ha nem igaz. De ha igaz, gyakran kell mondanod. Az emberek feledékenyek. (Jessica, nyolcéves)

Mosolyra váltottuk:)

Erzsébet-utalványával Ön több mint **negyedmillió ember,**

köztük több mint **százezer gyermek** üdüléséhez járult hozzá!*

A Kormány által támogatott

**ERZSÉBET
PROGRAM**

Grnák család

* 2012-ben és 2013-ban

Radnóti Miklós

Nem tudhatom...

Nem tudhatom, hogy másnak e tájék mit jelent,
 nekem szülőházam itt e lángoktól ölelt
 kis ország, messzeringó gyerekkorom világa.
 Belőle nőttek én, mint fatörzsből gyöngye ága
 s remélem, testem is majd e földbe süpped el.
 Itthon vagyok. S ha néha lábamhoz térdepelek
 egy-egy bokor, nevét is, virágát is tudom,
 tudom, hogy merre mennek, kik mennek az uton,
 s tudom, hogy mit jelenthet egy nyári alkonyon
 a házfalokról csorgó, vöröslő fájdalom.
 Ki gépen száll fölébe, annak térkép e táj,
 s nem tudja, hol lakott itt Vörösmarty Mihály,
 annak mit rejt e térkép? gyárat s vad laktanyát,
 de nekem szöcskét, ökröt, tornyot, szelíd tanyát,
 az gyárat lát a látcsőn és szántóföldeket,
 míg én a dolgozót is, ki dolgaért remeg,
 erdőt, fűttyös gyümölcsöst, szőlőt és sírokat,
 a sírok közt anyókat, ki halkán sírogat,
 s mi fönről pusztítandó vasút, vagy gyárüzem,
 az bakterház s a bakter előtte áll s üzen,
 piros zászló kezében, körötte sok gyerek,
 s a gyárak udvarában komondor hempereg;
 és ott a park, a régi szerelmek lábnyoma,
 a csókok íze számban hol méz, hol áfonya,
 s az iskolába menvén, a járda peremén,
 hogy ne feleljek aznap, egy kőre léptem én,
 ím itt e kő, de fönről e kő se látható,
 nincs műszer, mellyel mindez jól megmutatható.

Hisz bűnösök vagyunk mi, akár a többi nép,
 s tudjuk miben vétkeztünk, mikor, hol és mikép,
 de élnek dolgozók itt, költők is büntelen,
 és csecsszopók, akikben megnő az értelem,
 világít bennük, őrzik, sötét pincékbe bújva,
 míg jelt nem ír hazánkra újból a béke ujja,
 s fojtott szavunkra majdan friss szóval ők felelnek.

Nagy szárnyadat borítsd ránk virrasztó éji felleg.

1944. január 17.

Razglednicák

(1)

Bulgáriából vastag, vad ágyuszó gurul,
 a hegygerince dobban, majd tétován s lehull;
 torlódik ember, állat, szekér és gondolat,
 az út nyerítve hőköl, sörényes ég szalad.
 Te állandó vagy bennem e mozgó zürzavarban,
 tudatom mélyén fényes örökre mozdulatlan
 s némán, akár az angyal, ha pusztulást csodál,
 vagy korhadt fának odván temetkező bogár.

1944. augusztus 30. A hegyek közt

(4)

Mellézuhanam, átfordult a teste
 s feszes volt már, mint húr, ha pattan.
 Tarkólvés. – Így végzed hát te is, –
 súgtam magamnak, – csak feküdj nyugodtan.
 Halált virágzik most a türelem. –
Der springt noch auf, – hangzott fölöttem.
 Sárral kevert vér száradt fülemben.

Szentkirályszabadja, 1944. október 31.

